

NIMIC FĂRĂ DUMNEZEU

# CUVÂNTUL STUDENTESC

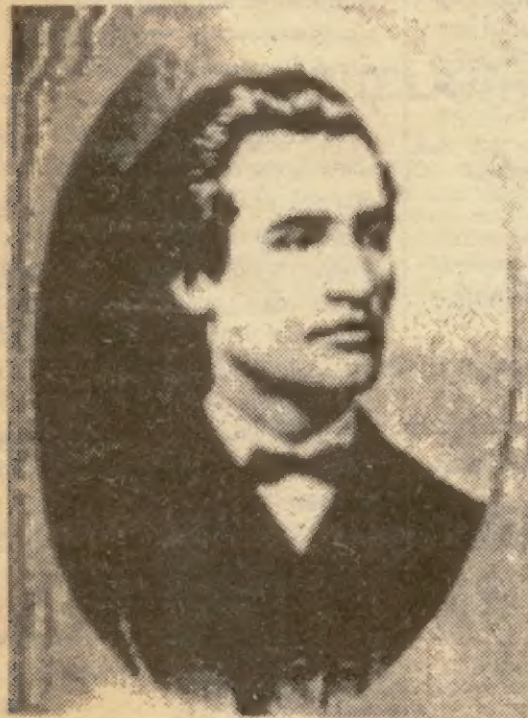
Publicație lunară • Anul I • Numărul 2

**OVIDIU MOCEANU:**

Eminescu  
pag. 4-5

**PETRE ȚUȚEA:**

"Eminescu e românul absolut"  
pag. 8-9



*M. Eminescu*

**PREOT PROFESOR  
DUMITRU STĂNILOAE:**  
Suntem protolatinitatea  
pag. 13

**SORIN DUMITRESCU**

"Orice român adevărat  
e monarhist"

pag. 7

**Creștinism și  
New-Age**

pag. 6



## La Mănăstirea "Brâncoveanu" de la Sâmbăta

La poalele Făgărașului suspinele se duc pe Apa Sâmbetei. Loc binecuvântat de trăitori sfințiți în dreapta lor credință, Mănăstirea "Brâncoveanu" de la Sâmbăta este "colțul de rai" cel mai apropiat de Brașov.

Sâmbăta, 22 mai 1993, trei pelerini în gara Bartolomeu, în dimineața încă rece. Plecăm devreme, la 6<sup>20</sup>, cu personalul spre Făgăraș, până în satul Voila. Apoi pe jos, pe șosea. De fiecare dată când plecăm spre Mănăstire nu știm cât vom merge pe jos, dar știm că orice ar fi, Dumnezeu e cu noi... Și-acum, după trei kilometri pe jos, urcăm în cursa Făgăraș-Complex Sâmbăta.

Fraților, iubitorilor, colegilor, creștinilor!

Niciodată cuvintele mele păcătoase n-au să vă facă să simțiți fiorul din fața porții Mănăstirii, prima siluetă de călugăr zărită spre chilii sau focul aprins în inimă de zidurile albe ale Cetății Monahale Brâncovenești.

"În lume multe necazuri veți avea, dar îndrăzniți. Eu am biruit lumea" spunea Mântuitorul ucenicilor săi (Ioan 16-33).

Spiritul anticreștin al lumii moderne este ținut la poarta Mănăstirii; e nepuțin-cios, strivit pe nodurile groase ale "călișei rătăcite" sculptate în poarta de lemn.

"Călișă rătăcită", "drum încurcat", simbolizând labirintul lumii, al lumii moderne pentru creștinul de azi. Ieșirea din zgomotele, ispitele și spaimele acestui labirint o găsim aproape de noi, la Mănăstire.

Aici aerul e tare. Aici ești cu Dumnezeu, sau nu ești deloc.

Înainte de Spovedanie ne e cel mai greu. Pași târâți pe alcea lungă ce leagă Cetatea nouă de vechile chilii...

Ne dă curaj natura mirifică de aici, munții sălbatici din depărtări, livezile blânde din jur cu pajști aproape ireale. Dar mai ales învingem emoțiile cu rugăciunea inimii: "Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluiește-mă pe mine, păcătosul".

Călugării ne primesc cu dragoste frățască. De fapt, nu suntem străini de ei nici noi, mirenii. Nu cred că vreun suflet de mirean n-ar exulta în aerul tare al Mănăstirii

de la Sâmbăta, al oricărei mănăstiri. I-ar lipsi o dimensiune fundamentală a sufletului creștin: dragostea de liniște, pace divină, frumusețe naturală, cântec psaltic bizantin.

Avem o emoție mare în suflete, un fel de tensiune nedefinită, ca apele din apropierea cascadei: ÎNTÂLNIREA CU DUHOVNICUL - Părintele Teofil Părăiașu, omul cu credința atât de vie și echilibrată. Cu duhul simplității și al bucuriei și totuși atât de știutor și iubitor de Evanghelie, dar și de cultură. Părintele Teofil transformă Taina Spovedaniei, Taina Mărturisirii păcatelor într-un act de dragoste. În brațele lui viguroase, credinciosul "își dă sufletul" plin de păcate, câștigând iertarea divină.

Ieșind din Paraclisul de lemn al Mărturisirii, simțim cum ne cresc aripile dintr-odată, apoi intrăm cu ochii umezi în Biserica, la Vecernie. Aici suntem învăluiți în Taină, e întuneric aproape, numai candelile aprinse; vocile frumoase ale călugărilor din strană intonează imne bizantine. După emoția mărturisirii, intrăm într-o fericire blândă.

"Împărate Ceres, Mângâietorul..."

\*\*\*

Acum, când suntem la începutul plămădării noastre sufletești, Hristos ne cere jertfa faptei și a rugăciunii.

Batem drumurile spre Mănăstiri, citim din Sfânta Scriptură și din Filocalii, din teologii ruși dar și din Părintele Stăniloae, căutăm atâtea izvoare duhovnicești.

"Cereți și vi se va da, bateți și vi se va deschide."

Ne entuziasmăm de sufletul românesc, descoperim în colinde, în Țara Maramureșului, în arta populară, în generația lui Eliade și Codreanu...

Dar aș vrea, suflete tânăr, să luăm aminte la acestea: orice act de cunoaștere ne bucură, dar ne și mândrește. Și din mândrie isvorăște tot

răul. Deci orice act de cunoaștere trebuie dublat de actul rugăciunii. Cu timpul, ne vom da seama că bucuria rugăciunii întrece cu mult bucuria cunoașterii sau bucuriile trupesti.

Orice izbândă personală trebuie însoțită de o jertfă cât de mică pentru aproapele tău.

Părintele Teofil ne-a dezvăluit prin ființa lui, mai mult decât prin cuvinte, câteva lucruri esențiale: numai echilibrul sufletească aduce liniștea (isihia), bucuria creștină deplină; numai Domnul Iisus Hristos și Maica Domnului pot fi modelele noastre de-a pururi vii. Multe personalități ale tradiției noastre creștine ne pot ispiti spre a ne fi modele, dar numai o viață întru Hristos, de fiecare clipă, îți dă certitudinea unei rodiri spirituale adevărate, împlinire a propriei noastre personalități. Și fără a o avea mereu vie în suflet pe Fecioara Maria, de unde vom câștiga fapta smerită și iubirea fără margini pentru Fiul lui Dumnezeu? Numai prin echilibru te poți liniști, poți lumina chipul lui Iisus Hristos înscris în sufletul tău. Fețele atât de luminoase ale călugărilor ne stau mărturie vie că Hristos poate renaște în noi, cei ce L-am primit deplin la Botez. Prin pocăință, prin rugăciune, fiecare poate regăsi în adâncul sufletului poarta Împărăției Cerurilor.

Și totul în lume poate fi mai ușor de îndurat când știi că nu departe, lângă Sâmbăta de Sus, în Mănăstirea Brâncoveanului, ești mereu așteptat într-un colț de Rai.

Mihai NEACȘU



## VIITORUL SUMBRU PREVĂZUT DE SOCIAL-DEMOCRAȚIE

Poartă de intrare în mizeria bolșevică, doctrină ce promovează falsa idee a egalității depline între oameni, se dovedește, nu numai în România, ci peste tot în lume, oponenta tolerată a ordinii firești.

Social-democrația noastră "nemaipomenită" pusă în practică de FSN, FDSN și sateliții aferenți, în cei trei ani consecutivi de guvernare, au condus Neamul spre dezastrul economic, încurajând degradarea spirituală prin îndreptarea mentalităților spre forme nespecifice gândirii românești.

Rezultanta a marxismului, la fel ca progeniturile sale, socialismul și comunismul, social-democrația este sortită eșecului total, într-un viitor, să sperăm nu prea îndepărtat, datorită incapacității teoreticienilor săi de a observa că un popor nu poate exista decât prin tradițiile sale. Crearea unei societăți progresiste în care toți oamenii să fie egali din punct de vedere material este imposibilă, fiindcă orice câștig este direct proporțional cu intelectul, însă în lume există atât genii, cât și idioți.

Egalitatea, acest principiu umanist, în viziune masonică, a făcut, în timpul Revoluției Franceze, să curgă foarte mult sânge atât aristocrat, cât și "egalitarist". Oricum lozinca "Libertate. Egalitate. Fraternitate" nu are nici un fundament teoretic datorită incompatibilității primilor

doi termeni (al treilea rezultă din îmbinarea celorlalți).

După autocompromiterea Revoluției Franceze, forțele oculte sus menționate, profitând de punerea în valoare (tot de către ei) a lui Marx, au inventat o nouă formă de a câștiga aderența maselor: social-democrația. Partea mai proastă este că proletariatul a crezut că cineva poate face în așa fel încât să aibă aceleași venituri ca și "micii" patroni și le-au acordat încrederea. Când guvernanții social-democrați și-au dat seama că un stat asistențialist cu o protecție socială exacerbată (gândită tot de ei) duce la o scădere a productivității muncii, nemaiputând să dea înapoi, pentru a rămâne la putere au început promovarea politicienilor din rândul proletariatului (în virtutea egalității dintre oameni). Asta duce, în final, la mizeria socialistă care își continuă drumul desfundat până la comunism.

Formarea societății "progresiste" social-democrate se bazează pe eliminarea credinței în Dumnezeu și negarea tradițiilor fiecărui neam. Îndobitocirea ateistă începe prin ruperea legăturii Dumnezeu-Neam, reprezentată de Rege, și instaurarea unui sistem republican în care să primeze jocurile de interese. Parlamentul, în viziune social-democrată, va fi, probabil ca și marea adunare națională care a făcut legea în regimul decedat (?). Această adunătură, în

care valorile sunt înlocuite de non-valori, formată din oameni decăzuți spiritual, nu se va putea ridica la nivelul intelectual preexistent, ci tinde să tragă neamul spre groapa de gunoi a omenirii.

Una dintre tacticile social-democrate ar fi atitudinea privind respectarea granițelor firești ale statului. Astfel, în Constituția fostei RFG exista în anul 1956 un articol prin care teritoriul Germaniei cuprindea și fosta RDG. După o perioadă destul de tulbură, în care Partidul Social-Democrat German (SPD) a luat atitudini bizare și contradictorii, "regretatul" Willy Brandt dă cu băta-n baltă, spunând că granițele trebuie respectate așa cum erau la vremea respectivă, și cere renunțarea la articolul din Constituție care-i contrazice poziția lingușitoare față de "marele său prieten" de la răsărit.

O fi o caracteristică social-democrată sau o simplă coincidență că FSN și FDSN spun cam același lucru în privința aducerii României în granițele sale firești.

După conducerea economică falimentară, renegarea tradițiilor naționale și acceptarea unor tratate din timpul sau după terminarea celui de-al doilea război mondial, în favoarea bolșevismului mizer, social-democrația ne va duce spre forme de conducere antinaționale.

Serban DAVIDESCU

## PUBLICAȚIILE NOII GENERAȚII

În nr.9 al publicației sibiene "Exod" un tânăr "CREȘTIN" face câteva afirmații ce-l situează în afara rigorii morale creștine. Acesta afirmă, nici mai mult, nici mai puțin că "dacă nu aveți credință, căutați-o! Dar ATENȚIE! Credința trebuie să fie rațională". Am vrea să-i spunem acestuia că, cu tot demersul bine intenționat, neglijează un aspect important: Adevărul nu poate fi căutat. El este revelat. În ceea ce privește rațiunea, Petre Țuța spune că ea nu face decât "să coboare ideea creștină într-un gol de adevăr, bine și frumos".

Trecând peste această observație, nu putem să nu remarcăm frumoasa "obraznicie" a lui Ștefan-Doru Dăncuș sau ironia fină a lui Dumitru Chisăliță.

Urăm succes acestei grupări de tineri talentați și s-auzim de bine!

A apărut nr. 6 al excelentei publicații "Mișcarea"! Ea reușește cu un tot mai mare succes să devină o tribună a dreptei românești autentice.

Ni se pare semnificativă publicarea afirmației lui Petre Țuța cum că "nu e nevoie de Mișcarea Legionară - naționalismul nu l-a inventat ea. Naționalismul l-a formulat Eminescu; și altă formulă decât Eminescu nu se poate".

Publicația se deschide cu articolul de fond "Vinovați că suntem tineri", apărut sub semnătura domnului George Roncea. Se reafirmă credința în puterea generației noastre de "a dura temele lucrării pe care cei mai buni dintre noi, cei care s-au dus, au început-o". Este vorba de credința în Iisus Hristos, în Eminescu, în statura neamului românesc, în tradițiile românești și în misterul mântuirii noastre. Ni se pare foarte interesant modul în care autorul reușește să dezarticuleze sofismele ridicole, să respingă transferul de acuzații care nu urmăresc decât un singur scop:

scoaterea M.P.R. din viața politică românească (cerință formulată nu demult de F.D.S.N.).

În pagina a doua, Părintele Arhimandrit Ioasaf Popa recomandă F.D.S.N.-ului să-și vadă "stivele de bărne din ochii lor și nu paiul presupus a fi în ochii acestor tineri cărora nu li se poate imputa decât că sunt fideli ființei Neamului și Ortodoxiei românești, că sunt modești și cu mult duh de dăruire în slujba semenilor, urmărind, printru o viață austeră și cu adevărat creștină, binele țării și nu îmbogățirea și mărirea cea deșartă!"

Tot în pagina a doua, referindu-se la afirmațiile domnului Andrei Cornea (redactor-șef adjunct la revista "22"), cum că unii din tinerii de la Mișcare "s-au călit în <bătăliile de clasă> ale Pieței Universității" și că "au mai fost și declarați sfinți și eroi de către intelectuali exaltați", domnul Pavel Mureșanu îi amintește distinsului domn că toată credibilitatea și legitimitatea în campania electorală și-o cerșeau de la Piața Universității și că intelectualii "exaltați" care i-au sprijinit și admirat pe tinerii din Piață nu sunt alții decât: Părintele Stăniloae, Părintele Galeriu, domnul Eugen Ionescu, domnul Victor Rebengiuc, domnul Gheorghe Zamfir, doamna Leopoldina Bălanuță. Iar cei care au compromis și falsificat mesajul Pieței Universității sunt domnul Cornea și G.D.S., domnul Manolescu și P.A.C., domnul Andreescu și A.C.

Am mai remarcat publicarea interviului doamnei Margaret Thatcher ("Maastricht: NICIODATĂ"), reproducerea unui excelent studiu despre tipurile de naționaliști, semnat de Nae Ionescu, studiul critic al domnului Dan Dungaci, care remarcă: "despre Eminescu se vorbește astăzi tot ca în anii '50". În fine, dar nu în ultimul rând, este remarcabil textul domnului Marian Munteanu despre eminescianism, care reprezintă de altfel miezul spiritual al acestui număr.

Comentator



## MIHAI EMINESCU

*"Dar astăzi poetul cu inima-n ceruri,  
Răpit de-a ta voce în rai de misteruri,  
Ș-aduce aminte că-n cerul deschis  
Văzut-a un geniu cântând Reveria,  
Pe-o arpă de aur, c-un Ave Maria-  
Și-n tine vede sublimul său vis."*

Invitat să se pronunțe despre literatura religioasă românească, N. Steinhart fi acordă un înțeles "foarte larg", pentru că, altfel, "Eminescu ar fi în afară". Ambele părți ale afirmației merită atenție specială; se exprimă un bun cunoscător al domeniului, din toate punctele de vedere. "Autorii profani sunt acei care mai ales exprimă sentimentul religios al unei națiuni, adeziunea ei la Misterul fascinant și cutremurător", consideră N. Steinhart. Autorii de specialitate pot fi "interesanți", chiar adânci, dar revelatorii sunt prozatorii și poeții mireni. "La ei palpită duhul credinței, acolo se află esența vie". După cum se știe, Rosa del Conte a acordat o atenție centrală problemei poeziei religioase a lui Eminescu, dar analiza este considerată nesatisfăcătoare.

Adevărul este că literatura creștină românească (noi o numim astfel, ca să o deosebim de literatura de cult) trăiește prin lirica eminesciană unul din momentele cele mai inspirate. Surprinde că, până la Rosa del Conte, prea puțini eminescologi au studiat acest aspect, obnuibit de altele de alte imagini, care ofereau, probabil, speculații mult mai interesante. Comentându-i cartea, cu evidente rețineri, mai ales pentru capitoul VII, "Hristos în poezia lui Eminescu", Vladimir Streinu realizează o extrapolare nefructuoasă: "Religiozitate există bineînțeles la Eminescu, așa cum există în orice poezie, chiar dacă nu ar avea nici un raport cu creștinismul. Aceasta nu e decât o metaforă a stărilor poetice care e totdeauna viziune sau contemplație a unui centru cosmic".

Tudor Vianu, în studiul său din 1930 ("Poezia lui Eminescu"), regreta că "elanul către Dumnezeu" nu a devenit precumpănitor în creația poetului, fiindcă, în acest fel, "o ultimă căldură binefăcătoare ar fi transformat pesimismul său în speranță și gândul despre imobilitatea lumii în năzuința către perfecționarea ei". Există suficiente piese care ar fi trebuit să determine o optică adecvată mai aproape de viziunea eminesciană asupra universului, dar, din păcate, chiar și Tudor Vianu trece peste ele, considerându-le lipsite de sem-

nificație. Ar fi fost de așteptat ca o reevaluare să vină din partea teologilor, mai ales că nici un poet din literatura noastră nu s-a bucurat de atâta atenție din partea lor. S-a scris despre Octavian Goga în ultimul timp, despre Lucian Blaga, dar și despre Eminescu, fără a aborda subiectul care ne interesează în aceste pagini. Dr. Antonie Plămădeală comentează o carte, semnalată de Elena Stan ca "prima monografie - în adevăratul sens al cuvântului - asupra lui Eminescu", scrisă de Elie Cristea, nu altul decât viitorul Patriarh Miron Cristea (între 1925 și 1939), care, la 1895, își susținea cu această temă doctoratul în filologie și filosofie. Elie Cristea nu dispunea la vremea respectivă de postume, ca să-și facă o imagine completă despre opera eminesciană, însă are meritul de a-i fi răspuns lui Alexandru Grama, de a fi restabilit prestigiul intelectual al teologilor ardeleni în receptarea poeziei eminesciene, nu numai pe acela de a fi susținut prima teză de doctorat cu subiect eminescian.

Un lucru trebuie stabilit: să nu-l credem pe Eminescu mai religios decât este, dar nici mai puțin. Era atent poetul la problemele credinței? Evident. A scris despre "instituțiile țării în lumina lor istorică" și a considerat Biserica "maica spirituală a neamului românesc, care a născut unitatea limbii și unitatea etnică a poporului", a afirmat, în "Religie și naționalitate", că "românii au identificat religia cu naționalitatea". Rosa del Conte sesizează elementele care îl unesc pe poet cu fondul spiritual autohton, cu tradiția, cu "patrimoniul unei experiențe religioase", identificat în cărțile vechi, icoane, biserici, în "fidelitatea față de poezia gesturilor rituale". Se cunoaște lista de cărți pe care Eminescu le propunea pentru cumpărare Bibliotecii Centrale din Iași la 6 martie 1875. Tema christologică e analizată de aceeași cercetătoare în postumele "Christ" (1869), "Dumnezeu și om" (1873), un fragment din "Împărat și proletar" (epoca berlineză), "Învierea" (1878), "Preot și filosof" (1874-1880), ajungându-se la concluzia unei romanizări forțate a ortodoxiei bizantine. Lectura acestor texte relevă însă una din caracteristicile cele mai interesante ale liricii lui Eminescu: imaginea care transfigurează un sentiment se convertește în idee, se dematerializează, trece spre alt sens. De aceea, nu vom întâlni senzația de

"cădere în lume", ci, dimpotrivă, de ridicare spre "câmpia senină", de eliberare de suferința produsă de imagine. Poate fi aici o explicație pentru accesul mai dificil la ceea ce este substratul profund creștin al multor creații eminesciene. Ni se pare semnificativ că, atunci când dedică o poezie "unei artiste", poetul "cu inima-n ceruri" are revelația întoarcerii în "rai de misteruri", acolo unde Reveriei i se dedică imnuri cu Ave Maria. Surăsul Martei din "De ce să mori tu?" o ridică spre "bolta înstelată": "...nu m-aș mira/ Dacă-ai prinde aripi albe și la ceruri ai zbura,/ Privind lumea cea profund cum se pierde în abis".

Eminescu este poetul care gândește cu sufletul divinitatea și de aceea în "Dumnezeu și om" se impune să cercetăm această atitudine și nu, cum crede Rosa del Conte, "imaginea de putere" a lui Hristos, ca o degradare a trăirii evlaviei. Reprezentarea divinității nu poate fi realizată de gândirea ce "se aprinde ca și focul cel de paie", ci de puterea fără de margini a sufletului "cel vergin": "Însă sufletul cel vergin te gândea în nopți senine,/ Te vedea râzând prin lacrimi, cu zâmbirea ta de inger./ Lângă tine-ngenunchată, muma ta stătea-n uimire,/ Ridicând frumoasă, sântă, cântă cer a sale mâne". Cunoștea Eminescu oare Rugăciunea inimii? E de presupus că da. Cărțile care au aparținut lui Eminescu și au fost utilizate de M. Gaster pentru "Literatura populară română" și pentru "Crestomafie" sugerează un interes mai larg decât în mod obișnuit: "Mântuirea păcătoșilor". Dintru cele peste fire minuni a Preasfintei Fecioare Maria, "Viața și povestea minunilor Sfântului Vasile cel Nou" (care descrie și cele 21 de vămi ale văduhului), "Cărticica sfătuitoare" (cu sublinieri ale lui Eminescu), "Scrierile ascetice" ale lui Grigore Sinaitul ș.a. De o atenție specială trebuie să se bucure, în acest context, cartea lui Nicodim Monahul, "Carte sfătuitoare pentru păzirea celor 5 simțuri", solicitată de poet pentru bibliotecă. Nicodim Aghioritul, călugăr de la Muntele Athos, este unul din promotorii Tsihasmului, cel care împreună cu Mitropolitul Macarie de Corint, publică la Veneția în 1872 "Filocalia" cea de a doua după "Filocalia" inițiată în secolul al patrulea de Sfînții Vasile cel Mare și Grigore de Nazianz. E de studiat dacă Eminescu a practicat Rugăciunea lui Iisus,



## "POETUL CU INIMA-N CERURI"

numită și Rugăciune a inimii, dar nu ne îndoiim că intuia efectele, cunoștea rolul ei în credința ortodoxă, ca mijloc de desăvârșire și de contemplație. Spre deosebire de rugăciune, arta, care perfecționează instrumentele relației dintre idee și expresie, e vinovată, produce o distorsiune și creează numai iluzia apropierei de divinitate. În imagini, se înfățișează chipul pământesc al divinității, încât ceea ce pare o apropiere e de fapt o îndepărtare: *"Azi artistul te concepe ca pe-un rege-n tronul său./ Dară inima-i deșartă mână-i fină n-o urmează.../ De a veacului suflare a lui inimă e trează/ Și în ochiul lui cumințe tu ești om - nu Dumnezeu"*.

"Poet și filosof" pune problema legii și a credinței, a pericolului pe care îl reprezintă transformarea credinței în lege, literă moartă, producătoare de fătărnice. De altfel, nici nu mai este credință ceea ce rezultă, credința se pierde. Legea este acest tiran *"ce Crucii se închină/ Când oardele-i barbare duc moarte și ruină./ În van cu mâini uscate se roagă, fiind strana./ Deasupra lui cu aripi întinse stă Satana./ Degeaba lângă panu-i alături stă sicriul/ Când gloatele-i pe lume au tot întins pustiul"*. Legea nu produce revelație, deci nici transformare morală, acces la misterele lumii. Credința nu are înfățișări absolute, e: *"căror secret să-l dețină cineva, de aceea asumarea unei anumite condiții umane, în deplin interes sufleteș și de cunoaștere a 'misterului divin', se opune fătărniceii credinței devenitei lege: 'Șum a fi străneșii acelui vechi păcat./ Ce semina Căin în lume-o a creat./ de n-o mbrăcăm în pilde, e semn c-am înțeles./ Că-n noi este credință, ce-n alții e eres. (...) Nu ne muștrați!/ Noi suntem de cei cu-auzul fin/ Și pricepurăm zoapta misterului divin"*.

Poezia eminesciană a speranței contrazice portretul interior întunecat cu care ne-au obișnuit unii comentatori. Agresiunea realului, presiunea ideii, reverberațiile experiențelor existențiale produc o ecuație specială a elaborării poetice. Privirea spre cer, speranța, mila pentru lucruri și, în cele din urmă, pentru univers, dragostea ca eliberare de vină, de un anumit sentiment al greșelii, iertarea și înălțarea prin rugăciune și psalm ne atrag de îndată atenția dacă încercăm o altă perspectivă, un alt unghi de abordare decât cel strict

filosofic. Una din primele poezii este un imn al speranței: *"Cum mângâie dulce, alină ușor/ Speranța pe toți muritorii/ Tristețe, durere și lacrimi, amor/ Azilul își află în sânul-i de dor/ Și pier, cum de boare pier norii"* ("Speranța"). În "Singurătate", speranța este răsplătită (*"Câteodată... prea arare.../ A târziu când arde lampa,/ Inima din loc își sare/ Când aud că sună cleam-pa./ Este Ea..."*). Într-un poem cum este "Călin (file din poveste)", speranța reprezintă triumful peste avatarurile unei povești de dragoste, domină în "Dorință" (*"Vom visa un vis ferice,/ Îngânane-vor c- un cânt/ Singuratece izvoare,/ Blânda batere de vânt"*), "Sara pe deal", "La steaua", "Atât de fragedă", "Povestea codrului" și altele, dar mai ales poeziile în care expresia trăirii mistice este mai clară: "Învierea", "Rugăciune", "Colinde, colinde", "Răsai asupra mea". Invocația către "lumina lină", "Maica Sfântă, Pururea Fecioară" din "Răsai asupra mea" constituie una din poeziile fundamentale pentru subiectul pe care-l discutăm. Concepută în 1879, în același an cu "Rugăciunea unui dac", ar putea fi considerată ca un hotar între anumite etape ale creației eminesciene, nu poezia amintită, cum face Garabet Ibrăileanu. Poetul are sentimentul nimicniciei, se simte înstrăinat, tinerețea pare pierdută, nu mai are "tărie", nu mai crede nimic (atenție: nimic, nu în nimic), dar își ridică ochii spre singura ființă care poate să-i aducă izbăvirea: *"Speranța mea tu n-o lăsa să moară/ Deși al meu e un noian de vină/ Privirea ta de milă caldă, plină/ Îndurătoare-asupra mea coboară/ Străin de toți, pierdut în suferință/ Adânc a nimicniciei mele/ Eu nu mai cred nimic și n-am tărie/ Dă-mi tinerețea mea, reddă-mi credința/ Și reapi din cerul tău de stele/ Ca să te ador de-acum pe veci, Marie!"*. "Lumina lină", lumina binefăcătoare, o sintagmă cu reverberații în imnologia creștină, își are izvorul în ființa Sfintei Fecioare și pentru un alt poet - l-am numit pe Vasile Voiculescu - care crede în puterea Ei de a vindeca civilizația de angoasele, agresiunile sale: *"Lumina lină a Sfintei Marii/ Viro-n acest amurg de lume/ Să ne scapi de agonicele zvârcoliri/ Iată, orăd pure la cale arame/ Spulberul nefericiei Tale zidiri"*.

Pentru Eminescu, Fecioara este "crăiasa" lumii, taina vieții și a morții, Cea

care poate risipi deznădejdea, de aceea i se adresează, în "Rugăciune", în numele tuturor suferinșilor: *"Crăiasă alegându-te/ Îngenunchem rugându-te/ Înălță-ne, ne mântuie/ Din valul ce ne bântuie/ Fii scut de întărire/ Și zid de mântuire/ Privirea-ți adorată/ Asupră-ne coboară/ O, Maică Prea Curată/ Și Pururea Fecioară, Marie!"*

Adorarea Fecioarei aduce poetului acea fericire extatică imposibil de trăit pe drumurile profane ale iubirii. Evlavia despre care vorbea George Călinescu ("Eminescu intră în iubire cu o evlavie adâncă, cu o credință care nu suferă ironie și ușurătate") se ridică, în aceste rugăciuni, spre orizontul cel mai pur din străfunduri, dezvăluind una din cele mai importante componente ale registrului afectiv eminescian. De altfel, George Călinescu remarcă o caracteristică a eroticii eminesciene, în general: "Amorul eminescian este religios, lipsit de curiozitate psihologică, înăbușit până la uitare de sine de factorul natural". Observația scoate în evidență exagerarea din altă propoziție despre adorarea Fecioarei, care ar fi expresia "unui sexualism transfigurat".

Există un răspuns la invocație și aceasta se poate observa cel mai bine în "Înger și Demon". Femeia Înger, "mândră de înduioșare", poate aduce împăcarea cu lumea, iertarea prin dragoste, de fapt mântuirea. Existența capătă un sens, demonul răzvrătit, în așteptare "la picioarele Madonei", a primit binecuvântarea mamei creștinești, care este expresia dragostei lui Dumnezeu pentru lume. El (Cerul) n-a vrut să condamne pe demon, ci *"a trimis/ Pre un Înger să mângâie, și-mpăcarea-i e amorul"*. Căința, exprimată prin lacrimi, este salvarea sufletului din ghearele disperării, din iadul zădărniciilor: *"A muri fără speranță/ Cine știe - amărăciunea/ Ce-i ascunsă-n aste vorbe?.../ Astfel de moarte e iadul. Alie lacrimi, alii anar/ Mai crud nici e cu puțință. Simți că nimica nu ești"*.

Când scria aceste versuri, Mihai Eminescu, "poetul cu inima-n ceruri", nu formula un testament, căci era la început de drum, ci era ecoul unei spiritualități ale cărei certitudini se fixaseră demult în lumina adevărilor eterne.

prof. Ovidiu MOCEANU



## New Age și Creștinismul

**Scurtă prezentare a mișcării New Age**  
Rădăcinile moderne ale mișcării se găsesc în Societatea Teozofică, fondată în 1875 la New York de Helena Blavatsky.

Exponenții principali ai mișcării sunt, în ordine cronologică, Alice Bailey, mare preoteasă a cultului asociat, Rudolf Steiner în probleme de educație, Marilyn Ferguson, principala doctrinară a mișcării prin lucrarea "The Aquarian Conspiracy", adevărată carte de cult, fizicianul Fritjof Capra prin lucrarea "The Turning Point" 1982. La acestea se adaugă nume din lumea științifică și cultura contemporană ca: David Bohm, fizician britanic, creator al "Teoriei holonomice", respectiv al "modelului holografic"; Arnold Graf Keyserling, reprezentant al psihologiei transpersonale; Karl H. Pribram, neurochirurg sineuropsiholog la Stanford University, autor al "teoriei holografice a funcțiunilor creierului"; Johann Quanier, redactorul "primului jurnal spiritual-politic din lume" pentru gânditorul liber și independent: NEW HUMANITY; Rupert Sheldrake, biochimist, autor al teoriei "câmpurilor morfogenetice"; Sir George Trevelyan, Bt. fondatorul lui Wrekin Trust, centru pentru "Formarea spirituală a adulților"; Francisco Varela, profesor doctor neurobiolog la New York University; Pierre Teilhard de Chardin, creatorul primului model de presupusă depășire a dualismului și realizatorul unei sinteze a științelor naturii cu religia; Robert Muller, fost vicesecretar al ONU, exponent al ideii de "democrație spirituală globală" în "New Genesis, Shaping a Global Spirituality".

Componentele contemporane subsecvente mișcării New Age sunt Mișcarea Ecumenică Mondială, Francmasoneria, mișcarea ecologistă, psihologia transpersonală, nemaivorbind de implicațiile social-economice și politice, în general cam tot ce la prima vedere satisface exigențele "noii paradigme", holist antidualistă, și în opoziție cu vechea paradigmă reprezentată de gândirea analitică și concepția mecanicistă despre lume.

Doctrina New Age se prezintă ca un conglomerat de idei provenite din toate domeniile culturii, filosofiei, artei, științei și religiei, toate trecute prin afișata grilă holistă. New Age se autodefineste ca singura alternativă la colapsul lumii contemporane, ca unic rețetă de salvare a omului și lumii, ca o "nouă ordine mondială". Este reprezentată instituțional printr-un sistem rețelar de organizații în toată lumea simulând o dezvoltare organică sinergică proprie sistemelor naturale. New Age promite salvarea, fericirea individuală și colectivă prin realizarea unor standarde economice și spirituale minime, dar globale, utilizând în ultimă instanță metode de recuperare spirituală cunoscute sub numele generic de "psihotehnici". Aceste metode sunt popularizate în ultimii 20 de ani la scară globală prin toate mijloacele de

informare în masă. Formele de etalare sunt atrăgătoare, și anume: ocultismul de toate nuanțele, mantica, astrologia, hipnoza, spiritismul, practicile Yoga, vrăjitoria, practicile mistice orientale, Zen și budismul tibetan, educația hjolistică, meditații și instruirii psihice de orice fel, medicină holistică, etc.

Simbolurile cele mai frecvente dar nu singurele ce reprezintă mișcarea New Age sunt semnul zodiacal al Vărsătorului și Cubiceului, depozat binelneles de semnificația sa biblică.

### Încercare critică din perspectiva creștină

Sigur că succesul Mișcării New Age este posibil exact în măsura în care paradigma holistă așa cum este formulată și înțeleasă este sau nu nouă, ultima și cea mai mare utopie.

Nu mai că viziunea antropologică New Age reprezintă un regres chiar în raport cu antropocentrismul renașterii prezentându-l pe om în perspectiva cosmocentrică, adică solubil în cosmos cu toată problematica lui. Și asta încă nu este tot, pentru că și teologia New Age de tip cosmocentric, Dumnezeu însuși fiind în maniera unui panteism subtil digest pentru cosmos.

Paradigma holistă se suprapune astfel pe postulatul identității de facto între cosmos om și Dumnezeu într-o "cosmoteandrie: cosmocentrică descendentă. Dumnezeu și omul devin astfel prizonieri veșnici ai Universului sau simple fațete ale acestuia. Cosmosul însuși devine conform acestui postulat un gigantic mormânt, o veșnică închisoare, în care condamnații sunt laolaltă făptura, omul și Dumnezeu însuși. Iată că, în aceste condiții, paradigma holistă devine "teorie a morții". Dumnezeu sucombă în om și împreună cu acesta în lume. "Psihotehnicile" aplicate în această perspectivă capătă semnificația unei sinucideri conștiente.

Sub masca holismului se desfășoară disoluția universală. Tristă poveste. Creștinismul a afirmat un alt fel de holism și anume integrarea cosmosului în om și a omului în Dumnezeu prin mijlocirea Dumnezeului-om, Iisus Hristos care tocmai de aceea este și Mântuitorul lumii. Iată cum paradigma holistă aplicată creștinismului indică o cosmoteandrie ascendentă, având la bază imanența pură iar la vârf Transcendența Personală Absolută.

Cosmologia, antropologia, teologia și în final hristologia creștină tradițională valorifică de aproape două milenii paradigma holistă atât în teorie cât și în practica religioasă.

New Age propune o cale exact opusă printr-o falsă decodare de sensuri și deturnare de valori. Acest lucru nu este nou în istoria omului ba mai mult se poate observa că se desfășoară după același scenariu biblic cu un plus de experiență

istorică, atât cât este necesar ca să se înșele chiar și cei aleși.

Și aceasta pentru că Inductorul, Tatăl MINCIUNII este același, șarpele cel din vechime (KUNDALINI) pe care new-age-istii nu ezită uneori chiar să-l numească: LUCIFER. Nu este deloc o glumă cu aspect filosofic.

Totuși, cum este posibilă înșelăciunea? Simplu. New Age în zelul lui politic integrează până și creștinismul, dar prin surse marginale, sectare, total străine de Sfânta Tradiție a Bisericii; eludând adevărata amploare și semnificația a învierii Domnului, singura în măsură să pună holismul în slujba lui Dumnezeu și nu a diavolului. Iisus Hristos, Mântuitorul, spânzurat și înălțat pe toată întinderea crucii creației a marcat prin acest fel de jertfă întreg universul, micro și macrocosmos, înghițindu-le cu moarte cu tot și deschizând tuturor făpturilor calea spre îndumnezeire prin har, Împărăția lui Dumnezeu. Desigur marcat cu moartea și învierea sa și "experiența mistică fundamentală" tehnica rugăciunii pe respirație, tehnică cunoscută și în unele religii precreștine, precum și în marile religii contemporane (necreștine). O consecință firească a acestui lucru este faptul că "Rugăciunea lui Iisus" (N. Steinhard o numește "marea taină a ortodoxiei") nu reprezintă același lucru cu pranayama și mantra yoga, cu tehnica sufi sau cu știința suflului la Lao Tse.

Este absolut normal ca în unicitatea Dumnezeului nostru să decurgă unicitatea și specificitatea metodei prin care Acesta poate fi cunoscut. Sigur că diavolul a deturnat dintru început această posibilitate de îndumnezeire propunându-se pe sine ca model într-o minciună ("și veți fi ca Dumnezeu") așa cocoțat pe pomul din mijlocul Raiului și conjugând-o cu gnoza și relativismul moral ("cunoscând binele și răul").

Similitudinile cu morala și mistică new age-istă sunt cutremurătoare, nemaipunând la socoteală faptul că în unele sectoare ale mișcării adepții se declară fățiș închinători ai lui Satan (Anton Szandor LaVeycu opera, "Satanic Bible", întemeietorul "primei biserici" ai lui Satan la San Francisco). A practica rugăciunea minții în numele altuia decât Hristos, după întruparea, răstignirea, îngroparea, învierea și înălțarea Lui, mai ales într-un spațiu cultural creștin, este o greșală de neiertat și demnă de înșelătorii care o inspiră. Nicăieri în "psihotehnicile" New Age nu se amintește de păcat și despătimire, ci direct de iluminare (Lucifer=purtător de lumină). Ori în mistică creștină se distinge cu claritate cele trei etape ale urcușului duhovnicesc: eliberarea de patimi prin asceză, iluminarea și îndumnezeirea după har sau comuniunea cu Dumnezeu. Este evident că în practica ascetică și mistică aceste trepte se întrepătrund într-o dinamică specifică relației unice dintre practicant și Dumnezeu.



Iată ce avantaj de forme îmbracă "ieșirea extatică din minți" în lumea contemporană sub patronajul mișcării New Age pregătind cu brio "noua ordine mondială": meditația Zen, budismul tibetan, meditația transcendențială, meditația cabalistă, Kundalini Yoga, Raja Yoga, Tantra Yoga, Psihosinteza, Erhard Seminar Training, Silva Mint Control, Actualizationss Lifespring, sistemul Gurdjeff, logoterapia Frankl, terapia Reich, sistemul Bates pentru ameliorarea văzului, Tai Chi, CH'uan, Aikido, Karate, Roling, Bioenergetica, tehnicile Feldenkreis și Alexander, Kinesiologia aplicată, grupurile Encounter, pedagogia Waldorf, terapia Gestaltistă, etc.

Sigur că toate acestea presupun efort și participare, dar și mai sigur este faptul că la capătul lor se găsește nu Hristos ci simulacru lui, Amăgitorul Antichrist!

Cu ce vine creștinismul contemporan să contracareze această ofensivă a răului și minciunii de o amploare fără precedent în istorie?

Domnilor ecumeniști, se pare că singură ortodoxia deține această "armă" capabilă să genereze o adevărată metanoia.

Salvarea în fața avalanșei care ne așteaptă este sigur un recurs la "Isihasm".

"E un lucru minunat și greu de tălmăcit. Iar pentru cei ce n-o cunosc, nu numai greu de înțeles, ci și aproape de necrezut. E un lucru care nu se întîlnește la mulți. Căci socotesc că acest bun a fugit azi de la noi împreună cu ascultarea. ... Apoi șezând într-o chilie liniștită și într-un loc retras, ia aminte să faci ceea ce-ți spun: închide ușa și ridică-ți mîntea de la tot ce e desert sau vremelnic. Apoi întoarce-ți partea de jos a obrazului tău, sau barba ta spre pieptul tău, ca să iei aminte, cu mîntea ta și cu ochii tăi sensibili la tine însuși. Și ține puțin și respirarea ta, ca să îți și mîntea și să afli locul unde este inima ta și acolo să fie în întregime și mîntea ta. La început vei afla un întuneric și o grosime de nestrăbătut. Dar stărînd și făcînd acest lucru ziua și noaptea, vei afla, o, minune, o bucurie nesfârșită. Căci îndată ce afli mîntea locul inimii, vede ceea ce nu crede. Vede văzduhul ce se afli în mijlocul inimii și se vede pe sine în întregime luminoasă și plină de puterea de deosebire. Și de aci înainte, îndată ce mijeste vre-un gând, încă înainte de a se alcătui și de a lua chip îl izgonește cu chemarea lui Iisus Hristos și-l face să se mistuie. De acum mîntea în ciuda ei pe draci, ridică împotriva lor mânia cea după fire și îl lovește, izgonind pe acești vrăjmași cunoscuți cu mîntea (inteligibili-spirituali). Celelalte le vei învăța cu ajutorul lui Dumnezeu, prin păzirea minții, ținînd pe Iisus în inimă." (Sfântul Simeon Noul Teolog)

**DOAMNE IISUSE HRISTOASE,  
FIUL LUI DUMNEZEU,  
MILUIEȘTE-NE PE NOI  
PĂCĂTOȘII!**

Ioan-Sorin APAN

**SORIN DUMITRESCU:**

## "ORICE ROMÂN ADEVĂRAT E MONARHIST"

**Florin Palas:** Părintele Arhimandrit Ioanichie Bălan e sceptic în ceea ce privește viitorul celor ce vor veni după noi în cazul în care generația tânără nu se întoarce la valorile moralele creștine.

**Sorin Dumitrescu:** Părintele Arhimandrit Ioanichie are toate motivele să fie sceptic, fiindcă dănsul are o privire globală asupra monahismului. Atăta doar că Dumnezeu scoate în permanență persoane și lucrătoare, și cuvântătoare. Le scoate în pofida ticăloșiilor noastre. Numai că sunt ticăloșii unde e iresponsabil să mai mizăm pe mila lui Dumnezeu, și mă refer în primul rând la avorturi, și apoi la uciderea lui Ceaușescu - un asasinat de Crăciun, care nu știu cum se va șterge.

**F.P.:** Nu-l găști nici o justificare?

**S.D.:** Nu. Justificarea e a găștii care a venit în locul lui.

Într-adevăr, ea putea fi dislocată de securitatea care-i era fidelă lui Ceaușescu. Numai că Ceaușescu și securitatea care-i era fidelă ar fi fost spulberați, în momentul imediat următor, de întregul sistem de alianțe (KGB, CIA) care-au creat eliberarea Estului. Cu alte cuvinte, spaima a fost a acelora care voiau să pună mîna pe putere. Le era frică să nu vină alții în locul lor. Și atunci au inventat acest pericol uriaș al reîntoarcerii lui Ceaușescu. Ceaușescu nu mai avea unde să se întoarcă. De-ai și plecase. Cu toții am fost ireponsabili în momentul acela. Puțină lume a realizat că de Nașterea Domnului nu se cuvenea să facem o crimă.

**F.P.:** Există voci care identifică comunismul cu creștinismul.

**S.D.:** Sunt analfabeți din punct de vedere teologic. Confundă satanologia cu teologia. Au spus că îl înlocuim pe Ceaușescu cu Iisus Hristos. Ca și cum ar suferi comparație.

**F.P.:** Sunt două acuze ce vi se aduc: una - că sunteți fundamentalist ortodox, și a doua - că mai păstrați legături cu "22"-ul.

**S.D.:** Orice ortodox e fundamentalist. Despre creștinism nu s-a vorbit niciodată în termenii fundamentalismului. Termenul este importat de la Islam. Una e să fii fundamentalist islamic, și alta e să fii fundamentalist ortodox. E o diferență mare. Cel care e fundamentalist ortodox întoarce și obrazul celălalt. Fundamentalistul islamic îl ia gâtul.

În privința "22"-ului, eu m-am retras, fără să iau atitudine publică vis-a-vis de câteva organisme din care am făcut parte și pe care le-am considerat ulterior: unele nocive (GDS), altele depășite (AC). GDS-ul (editorul "22"-ului) e nociv prin faptul că nu mai e dialog social, ci e un fel de monolog filosemit pe care îl consider univoc. Nu cred că resursele culturii universale se referă numai la dimensiunile și structurile culturii iudaice. A dezvolta toate evenimentele în structurile gândirii iudaice mi se pare futil și superflu. În plus, seamănă confuzie și, din păcate, consolidează delirul ticăloșilor de tipul lui Vadim, Păunescu ș.a.m.d.

**F.P.:** Cum credeți că s-a ajuns ca AC să fie condusă de un socialist ateu? Mă refer la Gabriel Andreescu.

**S.D.:** Vinovați sunt mulți. Știu o serie întreagă de vinovați locali dar eu culpabilizez mai mult o anumită zonă a diasporei, căreia i s-a părut că acest organism e ineficace. S-a grăbit să-l politizeze, obținând un partid politic care e tot un comitet director cu filiale extrem de anemice.

**F.P.:** La conferința publică pe care ați avut-o la Brașov ați afirmat că sunteți naționalist. Tot la acea conferință ați spus că vedeți democrația liberală ca un sistem foarte viabil la noi. Cum vedeți împăcarea acestora?

**S.D.:** Foarte bine. Aceasta nu e altceva decât platforma Mișcării Pentru România, condusă de Marian Munteanu. Național-Democrația pe care o promovează este, după părerea mea, cea mai bună platformă care există la ora actuală în România.

**F.P.:** Mircea Vulcănescu afirma că orice creștin e monarhist. Împărtășiți ideea lui?

**S.D.:** Eu merg mai departe. Mircea Vulcănescu n-avea de unde să știe unde o să ajungem astăzi. Eu spun următorul lucru: orice român adevărat trebuie să fie monarhist. Dacă nu ești monarhist, înseamnă că îl validezi pe sovietici și tancurile lor.

**F.P.:** Tot la Brașov ați afirmat că Eminescu nu este antisemit și că el nu a făcut altceva decât să protesteze împotriva modului în care evreii parazitau pe etnia românească. Cum vă explicați atacurile împotriva lui Eminescu? Chiar în reviste literare de faimă.

**S.D.:** Analizat cu atenție, Eminescu ar valida din capul locului ideea că românii nu sunt antisemiți. Ori, la ora actuală, e mare nevoie ca românii să apară antisemiți.

**F.P.:** Cine urmărește acest lucru?

**S.D.:** Toți aceia care au interesul să surpe identitatea națională. Fiindcă această identitate națională e principala stavilă împotriva omogenizării economice care se pune la cale.

**F.P.:** Sunteți împotriva Europei unite?

**S.D.:** Da, sunt împotriva Europei unite în felul acesta. Consider națiunea ca organism fundamental. Din acest punct de vedere sunt de partea absolută a dreptei franceze și, mai cu seamă, fac reverențe nesfârșite doamnei Margaret Thaecher, a cărei opinie o împărtășesc integral.



## Convorbiri cu Petre Țuțea

### "EMINESCU E ROMÂNUL ABSOLUT"

Convorbirea inedită pe care o redăm mai jos a avut loc în data de 26 mai 1990 între Petre Țuțea și un grup de studenți apropiați Magistrului. Având loc la câteva zile după alegeri discuțiile au un accentuat caracter politic. Convorbirea, condusă de Marian Munteanu, poate surprinde prin tonul degajat, absolut firesc într-un cerc de apropiați. Dacă publicăm acest material, o facem din dorința de a-l descoperi, în toată complexitatea lui pe cel care a fost marele gânditor creștin Petre Țuțea (trecut în lumea celor drepți la 3 decembrie 1991). Dialogul păstrează și promovează nealterat cultul față de Cruce și Neam, așa cum ne-a fost relevat de marele român Petre Țuțea.

**Marian Munteanu:** Ziarele Frontului ne acuză că suntem legionari.

**Petre Țuțea:** Orice om care e întreg acum e acuzat că e legionar.

**MM:** Ați auzit că Iliescu a prezentat la Televiziune un așa-numit manifest al Mișcării Legionare? Un manifest penibil care nu putea să aparțină în nici un caz unei așa-zise Mișcări Legionare.

**PT:** Și scria "Heil Hitler"?

**MM:** Da.

**PT:** Hitler i-a somat pe legionari să părăsească puterea. Mi-a spus Mikoian (la Moscova) că a fost o lovitură de stat a lui Antonescu, acuzându-i pe legionari că sunt bolșevicii Balcanilor. Și Hitler, care era debil mintal și dement, i-a dat asistență militară lui Antonescu și a somat Garda de Fier să cedeze puterea. Cum să strige "Heil Hitler"? Salutul legionar este "Trăiască Legiunea și Căpitanul". Nu cunosc nici măcar salutul. Tâmpiții!

**MM:** Ei afirmă că în România ar fi reapărut, s-ar fi reorganizat Garda de Fier. Așa spune presa comunistă.

**PT:** Nu cred. Așa cred ei. Păi, e adevărat că un român absolut trebuie să fie legionar. Când vede legionari, Iliescu moare jumatate de frică.

**MM:** Aprobați perspectiva reînființării Mișcării Legionare?

**PT:** Nu e nici o perspectivă. Ultimul legionar cu care am discutat a fost Alecu Constant, fost ministru al presei în timpul guvernării legionare. N-am mai întâlnit nici din întâmplare legionari. Ca și cum nu mai există Garda de Fier. Asta e invenția ovreilor.

Deși contextul social-politic e același, nu mai e posibilă apariția Mișcării Legionare. Chiar dacă gestul pe care l-a făcut Codreanu când s-a urcat pe o fabrică la Iași și a pus steagul tricolor în locul celui roșu a fost o luptă împotriva pericolului bolșevizării României. Și acum contextul e același. Numai că hoitul iudeo-american ține rușii pe Elba.

**MM:** Colonelul de securitate care ne-a anchetat, l-am văzut după Revoluție... Și din nou a spus să nu mergem la dumneavoastră, că e periculos, că sunteți fascist. Eu am spus că nu sunteți, în nici un caz, fascist. El mi-a spus că sunteți legionar, și i-am spus că se poate să fiți legionar, dar nu fascist.

**PT:** Nu înțelege, că e cretin.

**MM:** Știi că, pentru faptul că noi veneam pe la dumneavoastră, despre noi s-a spus că am fi legionari?

**PT:** Cine?

**MM:** S-a lansat zvonul. Că noi, cei care am fost prin preajma dumneavoastră, suntem legionari, suntem fasciști.

**PT:** Păi, domnule, ori sunteți legionari, ori fasciști. Mișcarea Legionară a fost o mișcare mistică, teologal fundată. Singura extremă dreaptă mesianic creștină de pe continent. Mussolini era ateu, Hitler era cu mituri germanice.

**MM:** Îl recunoașteți ca Patriarh al României pe Teoctist?

**PT:** Sigur. Indiferent ce a făcut înainte, eu nu am dreptul să-l judec. Noi suntem biserică autoritară. Dacă vezi un popă beat, îi spui: "Părinte scump, cât ești de treaz! Sărut mâna!". N-ai voie să observi. Numai ierarhia sacerdotală și Sinodul... S-a opus Sinodul ca el să fie acum Patriarh?

**MM:** Nu.

**PT:** Nu? Deci, este.

**MM:** Cum ați defini mișcarea comunistă?

**PT:** Iau un Cod Penal cu trihotomia, tripartita diviziune a infractorilor: crime, delictе și contravenții. Definesc crimele pe rând, delictеle pe rând și contravențiile pe rând și scriu dedesubt: comunismul e infractor la ordinea universală, naturală, prezentată în acest integral Cod Penal. Ei sunt infractori, comuniștii nu sunt oameni politici. De altfel, Douglas, ministrul de externe al Americii, a dat o definiție a comunismului: există în dreptul penal crime continue și crime continuate. Comunismul e o crimă continuă. O crimă se vede, nu? Subalternul meu la studii, la Economia Națională, unde am fost director, a făcut un calcul: ce se întâmplă cu România Mare, organizată ultramodern din punct de vedere agrar. Știi ce poate face România Mare? Hrănește toată Europa centrală. Și acum, facem coadă la ziare. E bun comunismul, nu?

**MM:** Cum vă explicați că Iliescu apare în biserică la slujbele religioase, își face cruce, ține coliva?

**PT:** Păi, un drac poate să-l ducă, evlavios, la biserică. Nu-l împiedică nimeni pe drac să intre în biserică.

**MM:** A câștigat mult cu asta. Popularitate.

**PT:** Păi, da, că sunt mulți proști. Întrebam, de pildă, pe un popă în

închisoare, la Aiud. "Părinte, dracul ce virtuți are în demonologia creștină?". "E și taumaturg. Pentru ca ispita să fie cât mai mare și poarta mântuirii cât mai strâmtă, dracul te poate încerca și cu minuni". Dar nu suntem pierduți ca popor. Poate că Dumnezeu are milă de noi și ne mai dă un picior în cur. Uneori zic că nu-i nimic de făcut. Dacă Eminescu, despre care Iorga spune că-i expresia integrală a națiunii române, a avut momente de îndoială în ceea ce privește destinul poporului român, păi, cum să n-am eu? Eu nu sunt el. Nu e nici un român ca el. E român absolut. L-am definit eu. Un tânăr m-a reprodus: "cum îl puteți caracteriza pe Eminescu după atâtea caracterizări?" - "Sumă lirică de voievozi".

Am impresia că, dacă Iorga spune despre Eminescu că este "expresia integrală" a națiunii române, probabil că Iorga și-a dat seama că tânărul ăsta știe tot.

**MM:** Cam știe tot.

**PT:** ...cum spunea Lucian Blaga: "Eminescu reprezintă ideea platonice de român". Adică românul absolut. Toată lumea trebuie să recunoască asta.

**MM:** Dacă o să iasă ceva bun în țara asta...

**PT:** Datorită lui...

**MM:** Datorită lui o să iasă. Dacă nu, ne ducem de răpă. Și eu cred că n-o să ne ducem de răpă.

**MM:** L-ați ascultat pe Goga cu "Ideea Națională"...

**PT:** Pe mine m-a anchetat un colonel de jandarmi, despre care am vorbit la un seminar. "Unde ești student? D-ta ai fost văzut că ai distrus o firmă. "Da". "De ce? D-ta nu știi că părinții dumitale plătesc impozite, pentru că statul obligă să fie garantată proprietatea privată după Constituție? Si tot ce-ai distrus, totul, e obligat să repare? Si plătește impozit tatăl dumitale, tații din toată țara? Dar, de ce ai făcut asta?". "N-am putut să mă stăpânesc, după entuziasmul creat de Octavian Goga la Teatrul Național, despre ideea națională." Eu vă înțeleg foarte bine, că eu n-aș avea nici un rost ca jandarm dacă dumneata te-ai putea stăpâni. N-am avea slujbă, noi ăștia. Pentru nestăpâniți ca dumneata iau eu leafă".

**MM:** În ce an de facultate erai?

**PT:** În anul I, mi se pare.

**MM:** Deci, avea Goga darul acesta.

**PT:** Mamă, ce orator era... Goga e un om mare. Era la Budapesta delegația României. Și unul, Victor Radu, nepotul lui



Agârbiceanu, scriitorul, era atașatul de presă al României la Budapesta. Și eu făceam parte din delegația României care negocia niște acorduri cu Rusia. Economice. Și ne-a invitat la masă ministrul României la Budapesta și soția lui. Ne-a dat o masă princiară și, înainte de a ne duce la masă, eu stau de vorbă cu Victor Radu. Mă prezintă... "Vrei tu să mergi cu mine la facultatea de litere a Universității din Budapesta?" "Ce să caut, dom'ne, nu știu ungurește". "Știu că nu știi. Dar traduc eu. Eu știu perfect. Am făcut liceul unguresc". "Ce să caut eu acolo?". "Păi, tu ești naționalist". "Sunt". "Hai să vezi un portret de naționalist". "Pe cine?". "Pe Goga. De vreo trei zile trâncănește un profesor universitar maghiar despre rolul dizolvant în imperiul austro-maghiar al poetului român Octavian Goga. Ca să te umfli un pic în pene. Dacă ești naționalist, te duc acolo".

MM: Rolul dizolvant al lui Goga. Corect! Așa e...

PT: Și avea un farmec personal inefabil. Și poet mare...

MM: Ați discutat cu el personal?

PT: Nu. Am avut ocazia să-l cunosc, dar la data aceea pușeam a căcat. Eram de stânga.

MM: Erați de stânga. Cred că nu v-ați fi înțeles prea bine cu Goga.

PT: Nu m-am înțeles bine nici cu mine. Și când m-am convins de nulitatea poziției mele... Fără Dumnezeu, omul rămâne un biet animal rațional și vorbitor, care vine de nicăieri și merge spre nicăieri. Așa am încheiat la un interviu, la televiziune. Dar asta n-a apărut la televiziune. S-a redus.

MM: Da, dar când v-a vorbit Goga, în '24, nu erați de stânga.

PT: Nu eram.

MM: E greu să fii de stânga.

PT: Este cum ai pierde mereu bani, pentru că nu cunoști cele patru operații aritmetice și faci doi și cu doi fac douăzeci și pierzi din buzunar. Cum să fii partizanul unei erori incurabile? Ireversibile.

MM: Când ați renunțat la poziția de stânga, din tinerețe? Știi că mi-ai povestit că în '33, în timpul grevelor, scoteai un ziar, de stânga. Chiar "Stânga" se numea.

PT: Cu Pandrea.

MM: Da, cu Petre Pandrea.

PT: Când Armand Călinescu a tras în muncitori, noi am cerut pâine, nu gloanțe, pentru muncitori. Călinescu trece drept intelectual în "Magazin Istoric". Deși era doctor în drept de la Paris, era analfabet. Iar eu, considerat putoare reacționară.

MM: Ați fost dintre cei care au luat partea muncitorilor în '33.

PT: Da. Am greșit...

MM: Am auzit că și alții i-au apărat pe muncitori în '33, chiar și în Parlament.

PT: Codreanu. Eram generoși, dom'ne. Păi, de ce nu se spune în Piața Universității că "sunteți victime, domnilor muncitori, nu vedeți că vă înșeală, nătarăilor!"

MM: Nu prea ascultă. Au pretenția că au descoperit adevărul universal în persoana lui Iliescu.

PT: Lasă-i, să vezi ce plătesc.

MM: Plătim cu toții, ca națiune.

PT: Păi, chiar națiunea trebuie să sufere, pentru că eu nu-mi pun nădejdea în America. Suntem încercuți. America ne-a cedat. Eu sunt atent la ce se întâmplă la Washington, la ce face Gorbaciov.

MM: Iar sunteți "dușman al regimului", domnule profesor.

PT: Asta nu-i regim.

MM: Dar ce e, domnule profesor?

PT: E cum ai spune: toți infractorii au și ei legile lor. În Codul Penal. Aștia sunt toți clienții Codului Penal.

MM: Aștia-s niște aventurieri, după părerea mea, vor să se căpătuiască.

PT: Atât. N-au nimic comun cu națiunea română.

(va urma)

## ȚUȚEA - UN FILOSOF NEIMPORTANT? LIICEANU - UN NECROFAG DE CLASĂ!

Este, e adevărat, o anumită inflație pe piața românească, de carte. Suntem inundați de maculatură porno, polițistă, de romane de dragoste dulceagă și reeditări ale unor cărți de succes, dar nu de valoare, din trecutul mai mult sau mai puțin îndepărtat. Din când în când apar și cărți de valoare.

Unele trec neobservate, altele, cum este cazul "Pendulului lui Foucault", sunt mai greu de digerat de către publicul cititor și nu stănesc comentarii nici în presă și nici în cafenele, unde se desfășoară, acum, viața noastră publică.

Cu opera filosofică a lui Petre Țuțea s-a întâmplat ceva deosebit. Ea a prins imediat la tânăra generație, căreia avea să-i comunice ceva, cu toate că pușini au mai auzit, înainte de decembrie 1989, de numele gânditorului român, claustrat într-o celulă bucureșteană.

După epurarea mitului Noica, a mitului Eliade, a mitului Cioran, tânăra echipă de intelectuali l-a descoperit, totuși, pe Țuțea. Și a găsit în cărțile sale ceea ce lipsea din cele ale înțelepților români cunoscuți, adică un sistem. Lucrul poate deranja pe cineva, iar primul care a sărit împotriva martirului gândirii românești a fost, normal, cel care a încercat să-și facă platformă, sugând din seva unui moralist ecletic și spumos, dar fără de substanță creatoare. Mă refer la Gabriel Liiceanu și la

Constantin Noica. Nu am nimic nici cu unul nici cu celălalt, să-i fie țărâna ușoară. Rău este că, așa cum ne-am învățat, ne trezim din când în când să ne negăm valorile. Iar Țuțea este o valoare pentru spiritul românesc. Indiferent ce se trezește să sporovăiască Liiceanu. "Eu deschid tratatul de antropologie și mă plictisesc. Țuțea nu este un autor", declară pasagerul de la Păltiniș. După el, Țuțea este o păcăleală. Și e păcat. Pentru că, în optica multora, opinia unui Liiceanu poate fi atât de importantă, încât să facă o operă să nu mai fie citită. Iar opera lui Țuțea există, ea este scrisă, oricât ar declara-o elevul lui Noica orală și decăzută din dreptul de a intra în sfera filosoficului. Dacă ar fi avut șansa să trăiască în antichitate, sigur editorul de la Humanitas (numele editurii nu este întâmplător) l-ar fi declarat și pe Socrate drept un impostor în ale gândirii. Așa se poartă și acesta este spiritul celor care nu sunt în stare să dea o operă proprie. A terfeli, însă, acum, când este mai necesar ca oricând să ne aplecăm asupra cărților de valoare, tocmai numele celui care, după căderea dictaturii, a fost în stare să ne ofere o asemenea operă, este, fără nici o îndoială, o faptă necugetată sau o greșeală deliberată cu consecințe imprevizibile. Nu pentru cariera postumă a lui Țuțea, ci pentru cea antumă a lui Liiceanu.

Marius PETRAȘCU



## Un hermeneut al sacralului: Mircea Eliade

### -- cercetare și metodă integrală în Istoria Religiiilor --

În prefața Tratatului de Istorie a Religiiilor a prietenului său Eliade, George Dumizil atragea atenția la un moment dat asupra cantității enorme de deșeurile apărute de-a lungul constituirii acestei științe ca disciplină de sine stătătoare și a rolului de judecător care îi revine profesorului de "istoria religiilor" de a alege sămânța bună în amalgamul de științe agitate care au considerat-o "ancilla historiae", un caz particular al istoriei civilizațiilor sau al istoriei ca stare. Nu întâmplător, de aceea, Mircea Eliade în "Images et symbol" - Paris, 1952, pg. 36, scria term: "în expresia Istoria Religiiilor accentul nu trebuie să cadă pe cuvântul istorie, cât pe cuvântul religie", cercetătorii trebuind să dea dovadă de activitate și să nu confunde această disciplină nici cu antropologia, nici cu etnologia, nici cu sociologia sau psihologia, cu toate că, pe de altă parte, el insistă asupra necesității de a utiliza, integra, articula rezultatele obținute prin diverse metode apropiate fenomenului religios; cu alte cuvinte, de a valoriza la maxim descoperirile relative privitoare la arhetip și simbol. Ca urmare a acestui fapt, cercetătorul de istorie a religiilor trebuie să-și asume, în concepția lui Mircea Eliade, o triplă responsabilitate integratoare, și anume: istorică, fenomenologică și hermeneutică.

**DEMERSUL ISTORIC.** Pentru cercetătorul român, orice fenomen religios este în același timp și un fenomen istoric hermeneut, pentru că toată experiența religioasă se produce într-un context istorico-cultural bine determinat. Demersul istoric este indispensabil în vederea reconstituirii formelor religioase, pentru că ele, fiind motrice potențiale, se degajă într-un anumit context socio-economic și cultural-politic, cu anumite particularități specifice timpurilor respective. De aceea cultura istorică trebuie să îmbrățișeze toate formele culturale ale religiilor arhaice, conturate desigur cu acelea ale marilor religii istorice, Eliade având un prilej unic de a cerceta două surse de primă mână: marile religii ale Asiei și tradițiile orale ale popoarelor fără scriere. La cele spuse mai sus trebuie să adaug documentele palpabile, vizibile ale istoricilor, etnologilor, sociologilor, istoricilor religiilor nesubstituindu-se acestora, ci numai informându-se asupra progreselor realizate în domeniile lor.

**DEMERSUL FENOMENOLOGIC.** Dacă fenomenul religios poate fi înțeles, într-un context socio-democratico-politic-cultural, dintr-o anumită perspectivă, tot așa trebuie să se înțeleagă și să se facă distincția ca experiența religioasă, viața spirituală ca atare, transcende aspectele istorice și socio-culturale la un moment dat. Un fapt spiritual presupune pe de-o parte ființa umană într-o dimensiune psihologică, socială, economică, dar pe de altă parte aceste condiționări în ultimă instanță nu

epuizează și nu explică discursul asupra vieții spirituale; toți istoricii constată că experiența religioasă relevă un comportament care depășește cu mult comportamentele istorice. Marilor teorii asupra religiei Mircea Eliade le reproșează faptul de a fi redus știința religiilor fie la un fapt istoric, sociologic, etnologic, psihologic, la așa numitele "isme" desacralizatoare, reducționisme mai mult sau mai puțin comode, caracterizate printr-un comportament non-religios, ele pierzând din vedere un lucru elementar: că faptul religios în esența lui constituie o experiență sui generis datorită întâlnirii omului cu sacralul. În ochii lui Mircea Eliade, de aceea teologul și istoricul german Rudolf Otto - Das Heilige 1917 - Sacralul - are marele merit de a fi deschis și analizat diversele modalități ale experienței "numinosului", de a fi pus în lumină etapele și conținutul acestei experiențe, și anume sentimentul de nimicnicie în fața Creatorului, acel "mysterium tremendum et fascinans", exprimate prin cuvintele: qadosh, hagios, sacer. Prin această apropiere de sacru, omului i se descoperă o primă față a acestuia, numinosul - "numen-zeu, anyod eva", "das gonz endere" - altceva decât profanul, care duce, la rândul ei, la descoperirea altei fațete a sacralului datorită gândirii axiologice, anume valoarea exprimată sub numele de "sanctum" și în prezența căreia profanul apare ca non-valoare și păcatul ca anti-valoare. Acum putem înțelege cuvântul religie, re-legere - legătură mai bine, în esența ei aceasta fiind relația omului cu sacralul descoperit sub forma hierofaniilor - arătorilor, descoperirilor și care astăzi "se situează mai mult sub semnul logosului".

Descoperirea acestor două fațete ale sacralului se datorează, pe de altă parte, și existenței unei dispoziții originare a spiritului uman numit "dat aprioric" prin care omul dintotdeauna a fost din illo tempore "homo religiosus", cu alte cuvinte, într-un limbaj nemetaforic, religia este în același timp un teandrim de dor și împlinire. Din această cauză, pentru cercetătorul român fenomenologia are o dimensiune nouă, ea nelimitându-se la demersul înregistrării manifestărilor istorice ale comportamentelor omului religios, ci o orientează în sensul aprofundării semnificațiilor și articulațiilor acestui comportament, în studiul omului "nefiind vorba atât de ființa istorică, cât de faptul că omul este un simbol mereu unic" (Images et symbol, pg. 43). Pentru a cernere fenomenele religioase de cele istorice, Eliade va introduce în metoda sa de cercetare un cuvânt tehnic adecvat și comod: hierofania; toate fenomenele religioase sunt hierofanii, adică manifestări ale sacralului care au altă structură decât cea naturală. Aici este inima metodei lui Eliade, istoricul religiilor rămânându-i în cercetarea sa o misiune unică: "identificarea prezenței transcendentului în experiența umană" (Fragments d'un journal, pg. 319).

#### DEMERSUL HERMENEUTIC.

Dacă fenomenologia religioasă identifică și clasează, după o anumită morfologie și o anumită tipologie, fenomenul religios, acestea îi este interzis de a face exegeza faptelor religioase exprimate, a le interpreta și ordona într-o perspectivă generală (Mephistopheles et landrogine, pg. 245).

Este, cu alte cuvinte, vorba de a descifra în faptele religioase conținutul lor transistoric din perspectiva omului total: "mă gândesc că este util de a repeta că homo religiosus reprezintă omul total" (Nostalgie des origines, pg. 30). Gândirea logică și valorică, conștiința de sine, liberul arbitru, cu alte cuvinte corolarul, care este întreaga cultură și civilizație, înseamnă pentru Eliade urmarea unui dat ontologic definit și mai ales acceptat ca "dar" în creștinism sub numele de ființare și devenire. Prin ființare, prin a fi, omul sesizează diferența valorică dintre Creator și creatură, dintre finit și infinit, sesizează că alături de homo sapiens - omul înțelept, homo faber - omul creator, homo metafizicus - omul însușit de aflare a adevărilor prime, homo estimans - omul cu simțul valorii, omul este și homo religiosus, adică "omul total", toate caracteristicile de mai sus având pentru el o valoare sacramentală: "a trăi ce am în sine, mărturisește Eliade, este un act religios, sacral fundamentând existența omului în lume".

Cuvintele Fericitului Augustin "M-am făcut pentru Tine, Doamne, și neliniștit este sufletul meu până nu se va odihni întru Tine" arată în modul cel mai fericit această perspectivă generală, pe de o parte de a fi dependent de un sistem de referințe absolut, iar pe de altă parte capacitatea omului de a fi "om total" pe calea Adevărului și Vieții conform mărturisirii atât de inspirate a Sfântului Evanghelist Ioan: "Dumnezeu este iubire", Dumnezeu este relația dialogică întru desăvârșire.

Pentru Eliade deci nu este suficient de a sesiza semnificația unui fenomen religios într-o cultură dată - și prin urmare de a descifra mesajul său, cât de a studia și înțelege istoria sa într-un ansamblu general istoric, hermeneutică fiind transformatoare sau integratoare a omului în universul religios. În definitiv, pentru el, istoria religiilor este "o hermeneutică totală pentru că este chemată să descifreze și să explice toate întâlnirile omului cu sacralul, din preistorie până în zilele noastre" (Nostalgie des origines, pg. 124).

Grație hermeneuticii, Eliade vede în istoria religiilor o știință umanistă destinată a juca un rol de prim plan în devenirea omului, "hermeneutica se erijează într-o sursă inepuizabilă a culturii, căci în definitiv toată cultura este constituită dintr-o serie de interpretări și de revalorizări", care va duce în final la un nou tip de umanism.

Preot Lector Dr. Stelian MANOLACHE



# NAȚIA RĂMÂNE PÂNĂ LA SFÂRȘITUL LUMII

- Interviu cu Părintele Ioanichie Bălan -

Reporter: Părinte, am observat că încep copiii să-și ducă părinții la Biserică.

Părintele Ioanichie Bălan: Copiii mici sunt foarte deștepți, e o trezire a lor. Și au o vocație pentru mănăstiri cum nici nu bănuieți. Dar studenții - pușini vin la mănăstiri. Și de nu se vor întoarce înapoi, păcat de cultura pe care o acumulează. Căci nu vor servi cu ceva util, constructiv și spiritual Țara aceasta care se numește România. Încă se mai numește România, dar nu vedeți că toți vor să ne facă precum Iugoslavia? Nu vedeți că vor să ne distrugă? S-au pierdut cântecele, doinele românești, nu se mai păstrează melosul popular curat, ortodox. Iar singura noastră salvare este credința curată în Dumnezeu.

R: Și ce am putea face noi concret, Părinte?

Pr. I.B.: Faceți un comitet de studenți, mergeți duminică pe la spitale, la casele de bătrâni, ajutați cu cuvântul, mângâiați, sfătuiți, combateți casele de desfrâu. Mergeți la mănăstiri, la preoți bătrâni care să vă lumineze, să vă binecuvinteze, să vă călăuzească. Și lăsați-vă de practica asta nebună yoga și de altele pur budhiste. De ce atâta oscilație între creștinii ortodocși? Păi, cum vine asta: când comunist, când yogin, când budhist?

R: Considerați că e nevoie de un misionarism ortodox?

Pr. I.B.: Ortodoxia activă e o misiune. Misionarismul se face de la om la om. Dar pentru asta trebuie să trăiți voi, să vă curățiți de păcatele tinereții, să citiți cât mai multe cărți teologice. Faceți o facultate de teologie de Brașov. Sau măcar cursuri facultative de religie în cadrul

facultății. Veți putea preda chiar religia. Să știți voi întâi câte ceva din frumusețea Ortodoxiei, din trăirea întru Hristos, ca să puteți trage și pe alții spre Hristos, să puteți fi o lumină aprinsă acolo unde veți trăi. Trebuie să faceți ceva. Eu sunt un om mai de baricade. Ori facem ceva, ori ne ducem la culcare. Nu vedeți? În trei ani de zile ne-au biruit toate tentațiile occidentale. A rămas țara asta aproape pustie. Tineretul s-a împușinat cu unu la zece, că se omoară copiii ca la măcelărie. Și mai vrem pace, și mai vrem pâine de ajuns, și mai vrem bucurie... E un genocid la scară națională dirijat din afară.

R: Spunea Rădulescu-Motru că nu există compatibilitate între naționalism și ortodoxie. Dumneavoastră ce părere aveți?

Pr. I.B.: Rădulescu-Motru a spus aceasta, dar el nu e o mare autoritate în materie de religie. Poate în filosofie, dar noi nu filosofăm. Filosofia noastră e trăirea întru Hristos. Sfânta Evanghelie spune că la sfârșitul lumii vor fi chemate toate neamurile. Deci nația și naționalismul rămân până la sfârșitul lumii. Ba mai mult, fiecare neam și țară au îngerul lor păzitor. Neamurile creștine trebuie să rămână. Iar creștinii trebuie să fie la locul lor, echilibrați, serioși, studioși și să nu se dezlipească pentru nimic în lume de pământul străbun în care i-a născut Dumnezeu. De ce există tentația de a pleca în altă țară? Credeți că, afară de Dumnezeu, ne vrea cineva din lume? Cine-și pune nădejdea în Răsărit și Apus se înșală amar. Numai în Dumnezeu, în smerenia, răbdarea și deviza părinților noștri, a românilor dintotdeauna, ne putem pune speranța. Nu ne-au scos de aici nici

turcii, nici tătarii, nici rușii, nici nemții, nici austro-ungarii, și nici de acum nu ne va scoate nimeni. Doar Dumnezeu, dacă ne vom îndepărta de El. Așa că, treziți-vă, luați aminte și, cot la cot cu preoții, cu călugării, la post, la rugăciune, la spovedanie, la studii. Așa trebuie să fie o Țară creștină care poartă Crucea de două mii de ani. Nu suntem de ieri, de azi, nu ne-am dat acuma jos din copac, ca maimuțele. Suntem de două mii de ani creștini ortodocși și acum ne atacă la metru pătrat cei care nu sunt ortodocși și care, cum au făcut și în Iugoslavia, vor să vadă jos capul Ortodoxiei. Toată lumea vede Raiul în Apus, nu-l mai vede în sus, la Hristos.

R: Despre Europa unită ce părere aveți?

Pr. I.B.: Sub comunism se vorbea de următoarea deviză: "Proletari din toate țările, uniți-vă!". Acum se vorbește despre Noua Ordine Mondială, care se va impune peste tot cu semnul lui Antihrist: 666. E nevoie să vă spun cine urmărește acest lucru? Europa unită duce mai repede la sfârșitul lumii. Așa că, legați-vă de Hristos și rezistați tuturor tentațiilor diavolești și omenești. Lumea umblă după senzațional. Toți directorii ziarelor mari sunt din Casa Europei. Am spus totul, nu vă trebuie dicționar. Președintele TVR, cine e? Un nebotezat. Cele peste douăzeci de milioane de români au ajuns să fie conduși de nebotezați și de oameni care nu cred în Dumnezeu. Eu atâta vă spun, întoarceți-vă la Sfânta noastră Biserică Ortodoxă străbună. Cu asta am încheiat, mergeți și vă rugați.

*Însemnat Crina LANCULESCU*



## GRUPAREA TÂNĂRĂ

## "Pentru poezia creștină"

MARIA MAGDALENA

Să nu m-atingi.  
 Să nu m-atingi.  
 Am fost  
 Un rost fără de rost.  
 Încerc să viu din umbra ceții,  
 Lacrimă în izvorul Vietii.  
 Lacrima ce spală  
 sfintele Lui picioare,  
 Căci cine din cădere moare  
 odată, demult,  
 la înviere  
 Iubește  
     mai  
         Mult.

Virginia NEACȘU

DE CE SA PLEC ?

De ce să plec din satul copilăriei mele,  
 Să rătăcesc prin umbra atâtor chipuri rele  
 Să pierd chiar universul pădurii de stejar  
 Si chipul Preacuratei zâmbind de pe altar?

De ce să plec din locul în care m-am născut?  
 Aici întâia oară lumina am văzut  
 Și candela aprinsă cu stropii suferinței;  
 Aici se-nalță tainic chiar semnul biruinței.

De ce să plec pe căi, departe, neumblate?  
 Suntem creștini români cu nume nepătate.  
 În noi vibrează adânc chemările străbune  
 Și imnurile slavei "Ajută-ne, Stăpâne!".

De ce să plec în ceasul reînvierii noastre?  
 Se-aprind troițe multe prin crezurile voastre.  
 În veci în noi va fi o singură simțire  
 Sădită și păstrată de-a Domnului iubire.

Ioan Horia RANGA

BUCURĂ-TE, MARIE, CEA MAI CURATĂ EȘTI!

Bucură-te, dimineată în care-am înviat,  
 Sensibil anotimp cu raze înveșmântat,  
 Imnul bucuriei cu note cerești!  
 Bucură-te, Marie, cea mai curată ești!

Bucură-te, candelă aprinsă în sfinte altare,  
 Mireasma revărsată dintr-o scumpă floare,  
 Izvorul unei vieți adânc duhovnicești!  
 Bucură-te, Marie, cea mai curată ești!

Bucură-te, că șoapta acum este Cuvânt,  
 Divinul și umanul în Noul Legământ,  
 Prin flacăra iubirii ce-n suflet o topești!  
 Bucură-te, Marie, cea mai curată ești!

Bucură-te, mugur hrănit prin seva luminii,  
 Aripă ce-nalță taina împlinirii  
 Sfântă mai presus de cete îngerești!  
 Bucură-te, Marie, cea mai curată ești!

Ioan Horia RANGA

EMINESCU

M-am născut  
 din cuvântul lui sfânt,  
 din floarea de tei ce-i picură-n gând,  
 din dragostea lunii cu-ai nopții luceferi,  
 în codrul pustiu, din lacul cu nuferi

din seva cuvântului DOR m-am născut,  
 din susurul dulce al unui izvor  
 din al plopilor număr infinit, făr-de soț,  
 din doina cea sfântă-a românilor toți

m-am născut,  
 sub sabia lui Mircea și-a lui Balazid  
 în lupta crescândă-ntre viață și moarte  
 din slova lui dulce înscrisă-ntr-o carte.

M-am născut  
 din numele lui cu mireasmă de lut.

Crina IANCULESCU



Preot Profesor Dumitru STĂNILOAE

## SUNTEM PROTOLATINITATEA

E greu de a enumera toate motivele pentru care suntem și ținem să fim neam ortodox. Vom încerca să înșirăm doar unele dintre aceste motive.

1. Ortodoxia ne-a menținut ca un neam unitar și deosebit, cu un rol important între popoarele din Orient și Occident. Ea ne-a dat puterea să ne apărăm ființa față de îndelungata ofensivă otomană, constituind un zid de apărare și pentru popoarele din Occident, deși pe de altă parte, ne-a ajutat să ne apărăm ființa și față de unele popoare din Occident. Am apărut prin ea poarta Occidentului în fața avalanșei otomane, dar ne-a fost și o poartă care ne-a apărut de pofta de stăpânire și de nimicire a acelor popoare din Occident. Ne-am apărut prin Ortodoxie, ființa noastră din partea navelei prelungea a otomanilor, dar și din partea unor popoare din Occident, ajutându-ne să avem și un rol în apărarea Occidentului.

Fără Ortodoxie istoria noastră n-ar fi dobândit gloria din vremea lui Mircea cel Bătrân, a lui Mihai Viteazul, a lui Ștefan cel Mare și a altor voievozi.

Dar ortodoxia nu ne-a dat numai puterea să ne apărăm ființa națională și liniștea Occidentului, ci ne-a dat și puterea să contribuim la menținerea popoarelor (grecilor și slavilor) din Balcani. Țările noastre au adăpostit cultura acelor popoare și le-au dat puterea să se dezvolte și totodată le-a dat puterea să se mențină chiar ajunse sub jugul otoman. Am susținut mănăstirile din Sfântul Munte, bisericile și mănăstirile din acele țări inclusiv cele din Țara Sfântă.

Prin ortodoxie poporul nostru a jucat, ca un fel de centru, un rol apărător pentru Orientul și Occidentul european. Câtă vreme Europa a stabilit prin cruciade și în alte forme popoarele din Răsăritul ei, poporul nostru a avut un rol pozitiv și pentru Apusul și pentru Răsăritul european.

Rolul acesta îl vom putea îndeplini și în viitor în noua Europă unită, care începe să se formeze. Ca popor latin ortodox, prin latinitate putem apela la popoarele din Occident să dezvolte relațiile ecumenice cu creștinismul răsăritean, făcând posibilă o sinteză între spiritualitatea ortodoxă și națiunile occidentale, iar celor din Răsărit dându-le puterea să realizeze aceasta între Ortodoxia lor și spiritualul organizator al civilizației occidentale.

Dacă poporul nostru s-ar rupe de Ortodoxie, ar înceta rolul lui de punte vie între Orient și Occident, dar și caracterul de sinteză unică a spiritualității lui între celelalte popoare, adică identitatea noastră cu totul deosebită, căci n-am format și nu formăm numai o punte exterioară între popoarele

din Occident și cele din Orientul Europei, ci și o sinteză spirituală originală între ceea ce le este propriu unora și altora. Iar aceasta ne distinge nu numai de popoarele din Orient și cele din Occident, ci și de popoarele ortodoxe din Orient. Noi unim, în spiritualitatea noastră, luciditatea latină sau încrederea în înțelegerea rațională a realului, proprie Occidentului, cu sentimentul tainei nepătrunse a existenței, propriu popoarelor din Răsăritul Europei. Dar noi ca latini aducem, în taina lucrurilor și a persoanelor totodată, o lumină, mai accentuată decât popoarele slave, dar o lumină care nu mărginește, ci definește și care e proprie popoarelor occidentale. În privința aceasta suntem mai aproape de spiritualitatea creștină primară, rămasă prezentă și în spiritualitatea poporului grec, deși cu o mai redusă trăire sentimentală a acestei lumini decât în spiritualitatea românească.

Poporul nostru aduce înțelegerea accentuată, dar și simțită a tainei ca lumină, cu astfel o sensibilitate și un echilibru al înțelegerii și al simțirii. N-avem în acestea nici o tendință spre trezvia oarecum mai rece occidentală pentru că pornirea fierbinte a pasiunii întunecate și nemărginite se ivește uneori ca reacție împotriva primei. Noi avem echilibrul delicateții în această înțelegere luminoasă și plină de un respect profund față de taina nesfârșită a persoanelor și a lumii, în general, trăită în bucuria comuniunii. Prin echilibrul acesta suntem străini de orice unilateralitate, prețuind toate bucuriile, toate persoanele, toate faptele în importanța lor, ca să nu mai vorbim de echilibrul românesc general între Orient și Occident.

Vrem să ne pierdem unitatea noastră în această identitate unică, echilibrată, cuminte, fărâmițându-ne în tot felul de grupuri neoprotestante, unilaterale, extremiste, care își afirmă în mod superficial orgoliul lipsei de păcat și critică pe ceilalți de toate păcatele, necunoscând conștiința smerită a imperfecțiunii proprii și a delicateții respectului tainei celorlalte persoane? Sau vrem să ne pierdem în haosul întunecat al confundării tuturor într-o esență care nu cunoaște un Dumnezeu al comuniunii și iubirii interpersonale pe care o cere aceasta și de la noi, lăsându-ne atrași de confundarea tuturor într-o esență indefinită, cum face budismul și, în general, religiile orientale care văd în fundamentul indistinct al lumii acesteia ultima realitate?

2. Dar, prin ultimele descrieri ale spiritualității noastre creștine, am trecut de la reliefația importanței Ortodoxiei pentru neamul nostru la prezentarea valorii ei în ea însăși.

Prin Ortodoxie ne-am păstrat credința creștină de la început sau (adevărată) credință primită odată cu începuturile existenței noastre ca neam, această credință constituind astfel o componentă esențială a spiritualității noastre.

În "Faptele Apostolilor", ucenicul Apostolului Pavel spune că în a doua călătorie misionară, deci după anul 50 după Hristos, ajungând împreună în Tros, "noaptea i s-a arătat lui Pavel o vedenie: un bărbat macedonean sta rugându-l și zicând: Trece în Macedonia și ne ajută". Și Luca adaugă îndată: "Când a văzut el această vedenie, am căutat să plecăm îndată în Macedonia, înțelegând că Dumnezeu ne cheamă să le vestim Evanghelia... Plecând cu corabia... am ajuns la Filipi, care este cea dintâi cetate a acestei părți a Macedoniei și colonie romană. Iar în această cetate am rămas câteva zile". Acolo cea mai fierbinte primitoare a cuvântului lui Pavel a fost Lidia, care a rugat pe Pavel și pe însoțitorii lui să rămână în casa ei (Fapte 16,9-15).

Din Filipi, Apostolul Pavel și însoțitorii lui au dus creștinismul și în alte orașe macedonene, între care și în Tesalonici și Berea (Fapte cap. 17) care până azi, purtând numele Veria este locuit aproape în întregime de macedoneni. Acești macedoneni erau traci, care purtau și numele de besi. Besii se întindeau și dincolo de Bosfor, în Bitia, sub numele de biri. Troia era unul din orașele lor. Ei erau în fond un neam romanic, ca dovadă stă faptul că Enea, nepotul lui Priam, plecând din Troia după ce a fost cucerită de traci, se duce în Italia, unde întemeiază Roma. Dar o dovadă despre romanitatea acestor traci sau besi este și faptul că numai ei rămân după plecarea armatelor romane din Dacia și apoi din sudul Dunării vorbitori ai limbii romane, câtă vreme în Grecia, Egipt, Asia Mică această limbă s-a pierdut.

O dovadă a romanității acestei populații, dar și a faptului că ea a fost creștinată înainte de Roma, unde Pavel și probabil și Petru merg abia mai târziu (Pavel a mers acolo după a treia călătorie misionară), este și limba latină, dar o limbă latină deosebită de cea răspândită de la Roma în tot Occidentul, care s-a tradus în noțiunile fundamentale ale acestei credințe pentru această populație: Făcător și nu Creator, Fecioară și nu Virgo, Înviere și nu Resurrexio, Tată și nu Pater, Dumnezeu și nu Deus.

Dar ceea ce e important de semnalat este că poporul nostru, rămas legat de popoarele din Răsărit, a păstrat credința creștină așa cum a primit-o la început, deci în forma ei precizată în scrierile Părinților din Răsărit.



## BASARABIA

Așadar, "Moldova este câte puțin din România, câte puțin din Moldova, câte puțin din Rusia, câte puțin din Ucraina, câte puțin din Turcia", "un stat policrom cu hotarele deschise din toate părțile, un stat multinațional, pluricultural". Aceasta este părerea Consiliului Europei, exprimată de d-na Catherine Lalumière, referitoare la Basarabia.

Nu stim pe ce și-a bazat afirmația distinsa reprezentantă a Consiliului Europei, dar cu siguranță nu pe surse reale. Altfel ar ști că Moldova nu este un stat multinațional, chiar dacă, prin deportări în masă și prin înlocuiri de populații, rușii ar fi vrut să-l deznăționalizeze. Și nici pluricultural, oamenii de cultură ai Republicii Moldova declarându-se români (nici măcar moldoveni!). Și apoi, Moldova - noi preferăm să-i spunem pe numele ei firese, Basarabia - nu este deloc din Rusia, Ucraina și Turcia. Este în întregime pământ românesc, este parte din România, și va reveni la locul său de drept, chiar dacă alții preferă o Românie dezbinată.

Am crezut, sincer, că, o dată cu prăbușirea imperiului sovietic, va putea afla întreaga lume adevărul despre "soviete"; în ceea ce ne privea, desigur, despre Basarabia. Dar s-ar părea că procesul de falsificare a istoriei nu s-a încheiat. Ba, din contră, e preluat de foruri internaționale democratice, lucru ce ni se pare și mai grav.

Nu știm dacă declarația respectivă e făcută în necunoștință de cauză, sau pur și simplu din rea-voință. În ambele cazuri ne permitem, însă, să spunem că este într-un totuși falsă.

Lăsând la o parte această declarație, care ne-a mâhnit până în adâncul ființei noastre românești, aș vrea să amintesc, cu o și mai mare durere în suflet, soarta românilor "fără de țară", dar cu sufletele cuprinse în întregime de Duhul Neamului Românesc. Mă refer la românii din Transnistria batjocoriți și înjurați de adevărate bestii ale omenirii, care nu fac decât să spurce noțiunea de om. Am ajuns să fim închiși în cuști, mai rău decât animalele, pentru faptul că suntem români. Am ajuns să stăm batjocuri străinilor. Dar cei ce ne-au adus aici nu-și dau seama că nu fac altceva decât să ne întărească credința în Dumnezeu și în Neamul Românesc. Nu ne calcă în picioare demnitatea, ci dimpotrivă, căci ce poate fi mai demn decât a lupta pentru Neamul tău?

Desigur, mâhnirea ne e mare. Șase frați de-ai noștri, șase ROMÂNI, sunt condamnați la moarte. Ochii ne plâng și sufletele ne plâng. Poate că și ochii fraților noștri din cușcă plâng. Au soții, părinți, copii, prieteni. Ne au pe noi toți, și nu ne pot vedea, nu ne pot spune măcar încă o dată că sunt români. Dar noi știm, ei vor rezista până la capătul acestei batjocuri. Dumnezeu a trimis pe însuși Fiul Său să se jertfească pentru noi, oamenii. Și de atunci, pentru Fiul lui Dumnezeu și pentru Neamul lor s-au jertfit mii și mii de oameni.

Fraților, Dumnezeu v-a dat vouă chinul lumesc, chinul trupului, dar v-a sădit în schimb în suflete credința, speranța și iubirea. V-a dat puterea de a lupta și v-a făcut cinstea de a fi cei mai mari luptători români în viață. Chinul vostru nu e în zadar, ci el spală multe din păcatele poporului român. Iar Dumnezeu vă va răsplăti din plin.

Nu vă temeți, fraților! Dumnezeu este cu voi! Iar noi, când Domnul va voi să pună capăt tragediei, vă vom spăla picioarele rănite, vă vom săruta mâinile și vă vom acoperi cu laude, așa cum vi se cuvine.

Până atunci, nu putem decât să ne rugăm pentru voi și să vă trimitem, din lumea asta plină de păcate, ce a mai rămas curat din sufletele noastre.

Crina IANCULESCU

## PROBLEMA MINORITĂȚII MAGHIARE

Una din caracteristicile fundamentale ale românilor este aceea că nu-și pierd ușor cumpătul, oricât de mari ar fi încercările sorții. Desigur, datorită conștiinței identității naționale și a marii lor încredere în puterea divină. E de înțeles astfel de ce nu ne-am grăbit a răspunde declarațiilor iresponsabile ale episcopului reformat Laszlo Tokes, care nu s-a sfiit să declare că în România are loc o purificare etnică, fără a aduce nici o argumentație logică în susținerea afirmației sale. Dar nu putem să nu remarcăm că, de la obiectivele culturale pe care le enunța inițial, UDMR întinde la autodeterminarea și implicit autoguvernarea minorității maghiare. Ce se înțelege prin autoguvernare? Acțiunea de a se conduce singuri, fără amestec străin. Adică, fără amestecul statului român. Un fel de stat în stat.

Încercând să mascheze caracterul profund nedemocratic al partidului etnic, UDMR folosește până la saturație clișeele de natură democratică, oferind un discurs ireproșabil spre difuzare. Ceea ce ne afectează cu adevărat nu este discursul UDMR, total nerelevant în cazul partidului etnic, ci tendința de internaționalizare a statutului minorității maghiare. Și asta într-un context european în care unii susțin că problemele minorităților sunt probleme globale, depășind competența statelor naționale. Nu credem că punerea problemei în acest fel ar putea elimina tensiunile etnice. Pentru cei care ne tot amintesc de țările cu tradiție democratică, am vrea să amintim că Franța și Grecia nu recunosc existența minorităților de nici un fel (etnice, lingvistice sau culturale). A nu se înțelege că folosim cele două țări ca modele. Înțelegem să sprijinim conservarea identității culturale a minorităților, cu o singură condiție: respectarea statului național unitar român.

Florin PALAS

## SCRISOARE DESCHISĂ DOMNULUI ION CUCUVESCU, PATRONUL SRIL-ului "LA REPUBLICA MARE"

Domnule Ion Cucuvescu, de curând am sărbătorit trei ani de când ne-am rebeleghionarizat la coasta dumatăle. Trei ani! Parcă nici nu-ți vine să crezi. Trei ani de liniște! Liniște și-atât! Ha de la 1 Mai muncitoresc încoace mai și căscăm de ne dor fălcile, ne doare stomacul, ne doare a foame. Știm! Și pe mata te doare. Te doare în TVA.

Trei ani de liniște! De fapt ai fost sincer, ne-ai dat ce ne-ai promis, nici mai mult, nici mai puțin. Și de atâtea liniște îmi vine să urlu și de aceea îți spun, măi dragă, poți să ne faci orice: amește-ne, năucește-ne, abrutizează-ne, vorbește-ne în mult e dulce și frumoasă limba beclenească, francofonește-ne, uimește-ne în iliengleza ta dulce, înlemnește-ne în limba deprinsă la atâtea și atâtea congrese, canalizează-ne, hidraulizează-ne, tehnicizează-ne, despotește-ne înțelept, roșienește-ne și pe noi precum v-ați roșienit și voi demult, ghermănește-ne, mânjește-ne cu soia așa cum ai mânjit și stema țării, mincizează-ne, securizează-ne, scutierizează-ne, gherlănește-ne, dallasanează-ne viața, ploconește-ne sub zidul Kremlinului, tăvălește-ne sub șenilele Armatei a 14-a, geometrizează-ne cu cercuri europene și pentagoane nord-atlantice, măgurănește-ne sub colgheitul playboy-ului de la Washington, turcește-ne, dughenizează-ne, golunizează-ne cultura, vadimizează-ne, împăunescizează-ne, vâcâroiește-ne din țară, imeghebelește-ne de piele și os, liniștește-ne de tot. Acum într-adevăr poți face totul. Totul, mai puțin un singur lucru: nu ne împrumuta numele tău, nu spune că ne reprezintă, căci de ne vei cucuvăi, pre mulți om golani și noi, măi președintule!

Dan GAVRILĂ



## EUROPA PATRIILOR

Motto: "Cer comun și pământ național"

De curând am primit la redacție o scrisoare în care ni se supun atenției două probleme: a) națiunea nu are fundament pentru că nu devenim membri ai ei printr-un act conștient; b) adoptarea principiului naționalităților și a unei linii creștin-ortodoxe nu ar face decât să pună piedici adoptării tratatului de la Maastricht.

Aș vrea să analizez pe rând cele două chestiuni. Prima: este adevărat, suntem născuți români fără voia noastră. Însă legături organice indestructibile ne adună într-o comunitate de destin în care nu putem fi decât ceea ce au fost părinții și strămoșii noștri. Eminescu, acest uriaș al naționalismului românesc, spune că din stejar nu poate răsări decât stejar și din salcie nu poate răsări decât tot salcie. Nu ne putem alege Țara, pământul, așa cum nu ne putem alege părinții. Românitatea este o stare de fapt. Iar noi, ca români, înțelegem să ne asumăm acest destin. În legătură cu cea de-a doua chestiune, vreau să vă spun că asta și vrem: să împiedicăm adoptarea unui tratat ce vizează desființarea patriilor și distrugerea comunităților creștine. Întotdeauna în istorie a existat o reacție națională împotriva tendințelor de nivelare cosmopolită. Iar noi, la fel ca și înaintașii noștri, nu putem fi decât împotriva internaționalismului. Un internaționalism "democratic", la fel de materialist și ateu ca și internaționalismul proletar.

Este clar că se urmărește transformarea popoarelor în coloane ordonate și disciplinate. Ne punem întrebarea: dacă o coloană își cere drepturile și acestea se dovedesc a fi potrivnice directivelor supraguvernului european, ce se întâmplă? O desființăm, nu?

Experimentele făcute de Uniunea Sovietică și Germania nazistă sunt dovezi grăitoare că nu exagerăm în supozițiile pe care le facem. Suntem îndreptățiți să reacționăm împotriva a tot ceea ce este străin firii și sufletului poporului român, spunând adevărul în pofida politicianismului corupt și a propagandei de tip masonic. Iisus Hristos ne îndeamnă: Îndrăzniți! Eu am biruit lumea!

Florin PALAS

## SOCIETATEA DESCHISĂ ȘI DUȘMANII EI

Apărută recent la editura Humanitas, cartea "Societatea deschisă și dușmanii ei" a stârnit foarte multe comentarii. Trebuie menționat că autorul ei, Karl Popper, nu este altul decât mentorul lui George Soros, un personaj controversat în societatea românească.

Societatea deschisă propusă de Popper, cunoscut la noi din traducerea cărții sale "Logica cercetării", este o structură social-politică ce-ți oferă drepturi absolute, făcând abstracție de responsabilitățile și datoriile față de comunitatea în care te manifesti. Trebuie să recunoaștem că partea de negație - atacarea unor proiecte statale - este convingătoare, însă propunerea ideologică făcută nu convinge în nici un fel. Spun acest lucru pentru că, negând sensul jertfei, eroismului, sfințeniei, încercând să desconsidere comunitățile naturale de care aparținem, această teorie a "societății deschise" nu poate fi clasificată decât în categoria utopiilor.

Receptăm această teorie ca pe o nouă formă de "reeducare", amintind de fenomenul Pitești. Căci se întesc aceleași obiective: "spălarea creierelor", "robotizarea individului" prin lepădarea credinței în Dumnezeu, abandonarea încrederii în comunitatea națională, renegarea tradițiilor, nerespectarea valorilor familiale etc.

Tehnicile distrugerii totale a ființei umane sunt experimentate în continuare de forțele internaționaliste (orice nuanță ar avea ele!). Până când vom permite toate acestea?

Mircea ALEXANDRU

## FĂRĂ RETICENȚE

În ziarul "Mesager" din 4 mai 1993, unul din redactorii ziarului încearcă să ne facă a înțelege că trebuie să privim fără reticențe ofensiva masonică. Redactorul cu pricina este, firește, Horia Salcă.

Ce este, de fapt, francmasoneria? În constituția masonică promulgată în 1855 găsim: "Francmasoneria lucrează la perfecționarea intelectuală și socială a umanității, având drept principii toleranța mutuală, respectul de altul și de sine și libertatea absolută de conștiință. Ea își interzice orice afirmație dogmatică. Ea are drept deviză: libertate, egalitate, fraternitate. Recomandă propagarea prin exemplu, grai și scris, sub rezerva păstrării secretului masonic".

Pentru ce este secretă masoneria, dacă nu are nimic de ascuns, dacă nu urmărește scopuri mășave?

Unul din principiile de bază enunțate este refuzul oricărei credințe dogmatice. Deci, refuzul oricărei credințe religioase. Situându-se în afara creștinismului, deviza francmasoneriei este ușor de deslușit: libertatea înseamnă anarhie ("sustragere de la orice autoritate"), egalitatea este "instrumentul atotputernic cu care noi am transformat lumea și înseamnă egalizarea proprietăților" (bolșevism în floare!), iar fraternitatea înseamnă "frăția în francmasonerie pentru a construi un stat în stat, un stat deasupra statului, un stat împotriva statului".

În ceea ce privește toleranța francmasoneriei, cred că ghilotina franceză, tragedia catolică din Spania și instaurarea bolșevismului criminal în fosta Uniune Sovietică - fructe ale acțiunii acestei organizații - sunt grăitoare pentru a demonstra falsitatea acestui principiu.

Și atunci stau și mă întreb: cum poate Horia Salcă să spună că trebuie să privim fără reticențe ofensiva masonică? Îi putem privi fără reticențe pe cei care neagă dumnezeirea lui Iisus Hristos și urmăresc desființarea națiunii române? Merită, oare, Horia Salcă să se mai numească român? Cu siguranță, NU!

Alex IANCU

## ALIANȚĂ BAZATĂ PE EGALITATE

În perioada 4-6 iulie a fost prezent în Brașov domnul Peter Konstroffer, președintele C.B.G. (sindicatelor creștine germane). Domnia sa a avut întâlniri cu conducerea A.C.I. "15 Noiembrie" și convorbiri cu muncitori și lideri sindicali de la SC ROMAN SA, SC HIDRMECANICA SA și SC TRACTORUL SA. Domnul Konstroffer a reprezentat și interesele unor firme germane, de pe această poziție contactând firme românești dispuse la colaborare. Din câte am aflat a surprins neplăcut la SC ROMAN SA absența și dezinteresul conducerii administrative față de aceste tip de contracte. Directorul general, domnul Moucha, a evitat să dea un aviz favorabil acestui oaspete a Brașovului. Care or fi fost motivele? Să fie vorba de aceeași atitudine obstrucționistă a conducerii Roman SA față de sindicatul Independent "Mișcarea 15 Noiembrie"? Ori, poate, o fi vorba de neagreaarea de către domnul director Moucha a adoptării unei linii creștine a sindicatului? Președintele CBG a mulțumit, în cadrul unei conferințe de presă, Fundației Kronstadt și sindicatelor 15 Noiembrie pentru invitație, declarând că cei care au făcut pași spre economia de piață sunt datori să-i ajute pe cei care se află abia la început.

Ca reprezentant al unei uniuni sindicale creștine, domnul Peter Konstroffer și-a arătat bucuria că în România au apărut spontan sindicate ce merg pe aceeași linie și care au ca scop abolirea structurilor comuniste și eliminarea posibilităților de revenire a acestui sistem odios. De asemenea a opinat că trebuie să existe, conform tradiției europene, două mari sindicate: social-democrat și creștin-democrat.

Cea mai importantă declarație a constituit-o anunțarea unei alianțe, bazată pe egalitate, între sindicatele 15 Noiembrie și CBG. Această integrație se preconizează a fi făcută în următoarele luni.

Teo CONSTANTINESCU



# GENERAȚIA TÂNĂRĂ

De la Revoluție încoace, generația noastră a fost asaltată de îndrumări și indicații prețioase. Suntem invocați în discursuri demagogice de către oameni care nu au nimic comun cu problemele și aspirațiile noastre. În pragul secolului XXI ne sunt propuse modele specifice anilor '60.

Nu mai avem încredere în nimic, spun mulți din tinerii acestei țări. Cei care mâine vor conduce și vor administra țara. Cum s-a ajuns aici? Cred că pentru a găsi răspunsul trebuie să ne întoarcem la momentul Decembrie '89, actul de naștere propriu-zis al generației tinere. Am crezut, cu toții, atunci, că avem dreptul și datoria de a anula monstruoza comunism, agresiunile antiromânești și de a restaura valorile creștine care, cu tot efortul depus de

conducătorii comuniști, nu au putut fi distruse. Acest moment de descoperire de sine a tinerei generații, de încredere a tinerilor în puterile lor, a fost înțunecat de cei care au preluat puterea. Conform preceptelor bolșevice, conducătorii noștri (Ilieșcu, Roman, Brucan...) au început a nu ne mai acorda nici un fel de atenție. În aceste condiții, fenomenul Piața Universității a apărut ca o reacție inevitabilă a generației care a declanșat Revoluția și care cerea despărțirea definitivă de comunism. Pronunțarea conceptului nonviolent al manifestației, consecință a mărturisirii creștine, va deveni temeiul tuturor acțiunilor naționale și democratice ale tineretului român. În urma reprimării violente a manifestației, tinerii au început să se simtă inutili, neîncadrați în societate.

Dezamăgirea și apatia au devenit constante ale existenței lor. Nu am fi corecți până la capăt dacă nu am menționa că, pe lângă puterea comunistă, o parte de vină o are și opoziția democratică - prin blocarea accesului tinerilor la luarea deciziilor, ineficacitate organizatorică, inconsistență și neclaritate în acțiuni.

Simțindu-se neglijat și nereprezentat, tineretul a refuzat participarea la alegeri adoptând poziții separatiste care nu pot, însă, oferi soluții. Singura soluție care rămâne este de a ne lua tinerețea în serios. De a nu ne mai lăsa amăgiți de cuvinte, ci de a încerca să ne construim, NOI, viitorul economic, spiritual, politic.

Mircea ALEXANDRU

## S.C. TRACTORUL U.T.BV. S.A.

anunță majorarea prețurilor pentru tractoare, începând cu 13.09.1993.  
Noile prețuri sunt următoarele:

U650M cu cabină.....	5.384.600
U650M fără cabină.....	4.647.000
U445.....	3.334.300
U445DT.....	3.550.400

Aceste prețuri includ T.V.A. și se vor practica până la data de 30.09.1993, inclusiv.

### DIRECTOR:

Florin PALAS

Colectivul redacțional:

Teo CONSTANTINESCU

Șerban DAVIDESCU

Dan GAVRILĂ

Crina IANULESCU

Mihai NEACȘU

GRAFICĂ ȘI TEHNOREDACTARE  
computerizate

ing. dipl. Eugen - Viorel GRIGORE  
ing. dipl. Bogdan-Gabriel BORDEA

## CUVÂNTUL STUDENTESC

100 lei

Editat de Liga Studenților Universitatea Brașov

Adresa: Bulevardul Eroilor Nr. 29, Et. II, Cam. II-6

Telefon: 40 - (0) 92 - 14.15.80 Int. 149

Responsabilitatea  
afirmațiilor exprimate în  
paginile acestei publicații  
revine exclusiv autorilor.

Liga Studenților  
Universitatea Brașov își  
asumă răspunderea  
numai pentru comu-  
nicatele proprii.